

Бюлетень за підсумками тренінгу

Глухий та слабочуючий відвідувач в музеї

Тренінг:

Підвищення доступності польських і українських музеїв
для професійного обслуговування глухих та слабочуючих людей.
Регіональний Музей в Стальовій Волі, 10-11.03.2014

Проект:

«МУЗЕЇ БЕЗ БАР'ЄРІВ - КОАЛІЦІЯ ПОЛЬСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ МУЗЕЇВ
ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НЕПОВНОСПРАВНИХ ВІДВІДУВАЧІВ»
– реалізовується в рамках Програми транскордонного
співробітництва Польща - Білорусь - Україна 2007-2013

Організатор:

Регіональний музей в Стальовій Волі

Редагування навчальних матеріалів тренінгу:

Анна Ґарбач, Анна Шльонзак, Евеліна Вєхнік

Графічний проект і верстка:

KAVA Design, Яцек Кава

Видавець:

© Регіональний музей в Стальовій Волі

ISBN 978-83-61032-15-1

Проект фінансується спільно
з Європейським Союзом у рамках
транскордонного співробітництва
Польща-Білорусь-Україна 2007-2013

Зміст:

Вступ	5
Інформація про викладачів	6
Казімера Краков'як	
Як розмовляти з глухими та слабочуючими людьми?	7
Лукаш Краков'як	
Автопрезентація	9
Serena Cant	
Допомагаючи музеям слухати людей з вадами слуху	11
1. Визначення відвідувачів	12
1.1 Чому слід включати людей з вадами слуху до групи відвідувачів?	12
1.2 Визначення ключової групи відвідувачів	12
1.3 Основні категорії відвідувачів з вадами слуху	13
1.4 Рекомендації	14
2. Bariery dostępu	15
2.1 З якими бар'єрами стикаються люди з вадами слуху в доступі до музеїв?	15
2.2 Фізичні бар'єри та бар'єри середовища	15
2.3 Бар'єри у спілкуванні	20
2.4 Освітні бар'єри	23
2.5 Економічні бар'єри	24
2.6 Мовні бар'єри	25
2.7 Рекомендації, які слід враховувати при розробці програм для осіб з вадами слуху	26
3. Organizowanie wydarzeń dostępnych dla osób niesłyszących	27
3.1 Який тип заходів можна запровадити?	27
3.2 Заходи, спрямовані тільки на глухих відвідувачів	27
3.3 Доступність головних програм для глухих	28
3.4 Рекомендації щодо кроків, які необхідно зробити для того, щоб заходи для глухих були успішними	29
4. Przykłady dobrych praktyk w Londynie	32
4.1 National Gallery	32
4.2 Tate Modern i Tate Britain	33
4.3 Wallace Collection	34

Вступ

Тренінги з питань належного обслуговування та навчання неповносправних осіб були адресовані музейним працівникам та лекторам (едукаторам) з польських і українських музейних закладів. Завданням тренінгів було не лише навчати учасників, а й показати нові вирішення, допомогти у створенні навчально-освітніх програм, поглибити розуміння та підвищити чутливість до проблем і очікувань осіб з особливими потребами. Тренінг проходив у формі майстер-класів, за участю неповносправних осіб.

Тренінг з питань обслуговування глухих людей пройшов 10-11 березня 2014 року в Регіональному музеї в Стальовій Волі. Його проводила Серена Кант з Великобританії, яка є глухим лектором-тренером, що спеціалізується в проведенні лекцій британською мовою жестів (BSL) в музеях та галереях у Лондоні. Лекції прочитали також професор Казімера Краков'як – спеціальний педагог, а також її син Лукаш – історик мистецтв – особа, що є глухою.

Серена Кант розповіла, зокрема, ким є глухі люди і наскільки неоднорідною є ця суспільна група. Викадач показала різноманітні бар'єри і проблеми, з якими в музеях зустрічаються глухі люди, котрих часто не можуть зрозуміти люди зі здоровим слухом. Учасники ознайомились з добрими практиками, зокрема, музеїв Лондона. Серені Кант допомагала Сара Сканлон – губник (lipspeaker).

Професор Казімера Краков'як ввела учасників тренінгу у таємниці світу людей з вадами слуху. Дуже доступними методами вона представила види мови жестів та системи фоножестів. Навела польські статистичні дані, проаналізувала також принципи сили/інтенсивності слуху, як чуємо ми, як чують люди з вадами слуху і наскільки сильно це відрізняється. Лукаш Краков'як на своєму прикладі розповів про ті бар'єри, з якими зустрічається глуха людина у публічній сфері, наприклад під час навчання в вузі.

В день практичних занять, в ході демонстрації та обговорення виставок, Серена Кант співпрацювала з глухими та слабочуючими людьми, які були гостями тренінгу. Серена Кант є авторкою інноваційної навчальної програми «Допомагаючи музеям слухати людей з вадами слуху».

Інформація про викладачів:

Серена Кант

незалежний лектор і тренер, що спеціалізується у викладанні британською мовою жестів (BSL) в музеях та галереях Лондона, зокрема, у: Dulwich Picture Gallery, Geffry Museum, National Gallery, Royal Academy of Arts, Tate Britain, Tate Modern, Victoria and Albert Museum, Wallace Collection. Проводила навчання та менторинг у рамках курсу «Signing Art» («Мистецтво жестів» або «Жести в мистецтві»), «Tate Modern» 2012. Авторка багатьох публікацій зі сфери мистецтва, а також надання глухим та слабочуючим особам доступу до мистецтва і культури.

Казімера Краков'як

доктор наук, викладач кафедри спеціальної педагогіки Люблінського католицького університету. Зосереджує свою увагу на проблематиці формування мови і розвитку мови у дітей з найскладнішими вадами слуху. Першою розробила польську методику мову фоножестів за зразком концепції «Cued Speech» Р. О. Корнетта і «ручно-губних знаках» Яна Сестшинського. Ця методика допомагає особам з глибоким прелінгвальними порушеннями слуху вільно оволодіти польською мовою – усною і письмовою.

Лукаш Краков'як

закінчив вуз за спеціальністю «історія мистецтв» та післядипломне навчання за спеціальністю «сурдопедагогіка» в Люблінському католицькому університеті. Зараз навчається в аспірантурі. Працював, зокрема, у Державному музеї «Майданек». Є глухим.

ЯК РОЗМОВЛЯТИ З ГЛУХИМИ ТА СЛАБОЧУЮЧИМИ ЛЮДЬМИ?

Якщо мій співрозмовник не чує, то я не вмію говорити. Щоби позбутися каліцтва, мусимо навчитися розмовляти. В роботі з глухими людьми потрібні вмілі уста і руки, які можуть виразити любов і переказувати правду.

1. Перш за все, не бійтеся розмовляти з кимось, хто погано чує або не чує. Не побоюйтеся, що не зумієте порозумітися з цією людиною або, що вона вас неправильно зрозуміє. Ваша дружня поведінка, доброзичливість, бажання розмови, спокій і витримка мають неоціненне значення для глухої особи, яка потребує розмов з іншими людьми, так само як кожна людина.
2. Станьте або сядьте таким чином, щоб ваш глухий співрозмовник міг добре зблизька бачити Ваше обличчя і руки (обличчя мусить бути на рівні обличчя співрозмовника, добре освітленим, не закритим).
3. Уважно та терплячи слухайте те, що говорить Ваш співрозмовник. Не відчаюйтеся, якщо не одразу все зрозумієте. Можете попросити співрозмовника повторити. Через певний час Вам напевно вдасться зрозуміти більше.
4. Не розчаруйтеся напруженим виразом обличчя глухого співрозмовника. Як правило таке напруження свідчить про надзвичайно інтенсивну концентрацію уваги, а не про неприязнь чи інші негативні емоції.
5. Говоріть природно: голосно, але без підвищення голосу до крику; повільно, але плавно, не ділячи на склади, зберігаючи правильні наголоси та інтонацію.
6. Рухи уст мають бути чіткими, але без надмірно широкого їх відкриття; не використовуйте надміру «промовистої» жестикуляції, оскільки це створює труднощі для читання по губах.
7. На початку розмови чітко окресліть її тему; не змінюйте теми без попередження (чітко і зрозуміло попереджуйте про кожну зміну теми).
8. Використовуйте повні речення, але не надмірно складні і вишукані.
9. Якщо Ваш співрозмовник чогось не розуміє, повторіть цю ж думку, але іншими словами, намагаючись пояснити її сенс (можливо деякі слова будуть для глухої особи незнайомими). Не потрібно багатократно повторювати тих самих слів голосніше та повільніше.

10. Використовуючи допоміжні жести, старайтеся, щоб вони були однозначними. Не використовуйте надто багато жестів (для глухих всі жести мають значення, отже, при використанні надто великої їх кількості, Вас можуть зрозуміти невідповідно до Ваших інтенцій). Не використовуйте жестів, які не мають жодного значення/не несуть ніякого навантаження.
11. Старайтеся зберігати чіткий і однозначний вираз обличчя, що відповідає змістові слів, які Ви говорите. Не слід надмірно «люб'язно» посміхатися, коли говорите. «Штучна» посмішка деформує артикуляцію та утруднює читання по губах.
12. З метою полегшення взаєморозуміння можете використовувати письмо. Пишіть старанно, дбаючи про правильну форму літер. Використовуйте повні речення, однозначні слова. Слова, яких Ваш співрозмовник не зрозуміє, поясніть або замініть іншими.
13. Читаючи письмові висловлювання глухої особи, не розчаровуйтеся помилками та мовними і стилістичними труднощами. Пам'ятайте, що людина, яка є глухою від народження має великі труднощі з вивченням мови. Замість критикувати помилки, слід радше похвалити високий рівень володіння мовою, не дивлячись на ці труднощі.

Warto wiedzieć, że:

1. Глуха людина має величезні труднощі, коли у розмові беруть участь три або більше осіб. Їй важко зорієнтуватися, хто у даний момент говорить та зосередити увагу на кожному наступному висловлюванні. В такій ситуації слід подбати про те, щоб співрозмовники висловлювалися по черзі і за кожним разом сигналізували, що починають говорити.
2. Деякі глухі, зокрема ті, котрі виховувались у сім'ях та школах разом з іншими глухими, володіють мовою жестів (у Польщі: класичною польською мовою жестів, що є натуральною мовою, яку створює комунікаційна спільнота глухих людей). Освоєння цієї мови дає змогу вільно комунікуватися з цією групою осіб.
3. У спеціальних школах для глухих та у телепрограмах для глухих використовується спеціальне штучне поєднання мови зі знаками, запозиченими з мови жестів та пальцевим алфавітом, тобто т.зв. мовно-жестова система.
4. Найзручніше вести розмову із глухими з використанням фоножестів (система спеціальних допоміжних жестів), які служать візуалізації мови; як здорова особа, так і глуха людина повинна вільно володіти цим способом мовлення.

Лукаш Краков'як

АВТОПРЕЗЕНТАЦІЯ

Мене звати Лукаш. Не чую найімовірніше з шестимісячного віку. Без слухового апарату чую лише дуже голосні звуки, наприклад, звук великого дзвону, барабанний бій, автомобільний клаксон, гавкання собаки і дуже голосний крик. Чую, а радше відчуваю інфразвуки та вібрації. Коли голосно грає оркестр, то відчуваю удари в грудній клітці і дрижання всього того, чого торкаюся.

Зі слуховими апаратами чую трохи більше. Тоді не відчуваю вібрацій, а дуже приємні для мене звуки. Люблю носити апарати і слухати різні звуки. Коли хтось дзвонить у двері, чую гавкання мого пса. Чую, коли щось впаде на підлогу. На вулиці чую різні звуки та голоси. Деяких звуків не люблю, бо вони мені заважають. Багатьох звуків не знаю.

У дитинстві любив уявляти собі звуки, яких не знав. Колись, переглядаючи фільм із Чарлі Чапліном в головній ролі, я запитав маму, який голос видають блохи. Мама сміялася і сказала, що вона також їх не чує. Часто запитую про звуки, які інші чують, а я не можу почути. Уявляю собі, що вони хоча б трохи подібні до тих, які я знаю.

Коли хтось говорить, я чую голос, але не можу почути слів. Коли говорить хтось чужий, швидко і невиразно, то я нічого не розумію і не люблю слухати. Моїх друзів і колег завжди прошу, щоби говорили повільно і виразно. Дивлюся на уста і багато розумію. Не все можу побачити, тому розмова з людьми зі здоровим слухом є для мене дуже складним завданням. Але я часто розмовляю. Дуже люблю розмовляти. Інколи допомагаю собі, пишучи важливі вирази та речення на картках.

Абсолютно інакше почуваюсь, коли хтось говорить з фоножестами. З фоножестами я бачу всі слова дуже чітко. Чую голос, бачу уста і руку, яка показує. Чітко уявляю собі кожен вираз. Не важливо, чи хтось говорить швидко, чи повільно. Кожне слово можна побачити. Навіть без слухових апаратів можна зрозуміти, якщо хтось говорить з використанням фоножестів. З апаратами краще, бо легше зрозуміти різні речення, наприклад, запитання і відповіді. Якщо хтось говорить з фоножестами, можна добре розуміти також дивлячись здалека, а навіть тоді, коли слабо видно уста. Дуже люблю розмовляти з людьми, які розмовляють з використанням фоножестів. З людьми, які прекрасно говорять, можу спілкуватися кілька годин без перерви. На щастя, я знаю багатьох людей, які говорять з використанням фоножестів. Коли я був маленький і не вмів говорити, моя мама вчила мене розмовляти з використанням фоножестів.

Вона говорила і показувала, а я слухав, дивився і розумів. Сам я говорив мало і не показував. Щойно пізніше я почав говорити з використанням фоножестів. В дитячому садку моя вихователька вчила дітей розмовляти з використанням фоножестів. З кожним разом я розумів все більше й більше, а також все більше й більше говорив. Потім я навчався у Початковій школі для глухих та слабочуючих у м. Люблін. Тоді багато вчителів говорили з використанням фоножестів. Уроки не були складними. Діти багато розуміли та охоче навчалися. Іноді, коли на урок приходив вчитель, який не використовував фоножестів, виникали проблеми і непорозуміння. На перервах ми також розмовляли, говорячи з використанням фоножестів, але лишень з колегами та колежанками з мого класу. З учнями з інших класів ми розмовляли мовою жестів.

Мови жестів я навчився в дитинстві. Почав вивчати її у дитячому садку. Маю друга, Рафала, батьки і сестра якого також не чуять. Він вчив мене польської мови жестів. Часто приходив до мене до дому, а я ходив до нього. Я дуже любив учитись мови жестів. Мої батьки хотіли, щоб я вмів і розмовляти, і знав мову жестів. Думаю, що вони мали рацію. Добре вміти розмовляти мовою жестів. Можна мати багато глухих друзів. З Рафалом та його дружиною приятелюємо донині.

Я охоче вивчав англійську мову. Моєю вчителькою була кандидат наук Ева Домагала-Зиськ, яка нині є відомою спеціалісткою у галузі навчання іноземних мов людей з вадами слуху. Вважаю, що глухі люди можуть вивчати іноземні мови. Не мусять обов'язково красиво говорити. Можуть розмовляти слабше, але добре читати і писати. Англійська мова для мене легша, ніж польська, бо можна грамотно писати, не знаючи всієї граматики. Натомість пишучи польською мовою, можна дуже легко припуститися помилки.

Після закінчення початкової школи я навчався у Приватному загальноосвітньому ліцеї імені Станіслава Висп'янського у м. Люблін. Це мистецька школа зі образотворчим нахилом. Для глухого навчання разом з дітьми зі здоровим слухом було складним, але не аж так, як видавалося на початках. В першому класі деякі колеги трішки мене доймали. Я був занепокоєний, бо думав, що всі знають більше за мене, що я гірший за інших. Я дуже здивувався, коли виявилось, що можу щось зробити добре, інколи навіть краще за інших, іноді більше умію, детальніше пам'ятаю. Я побачив, що я не гірший за інших. Я був звичайним хлопцем. Рисував, малював, виконував графічні роботи так само, як всі інші.

Найскладнішим для мене було (і залишається) те, що не все розумію (сприймаю) одночасно з іншими, які мають здоровий слух. Часто не розумію, про що йдеться і мушу користуватись допомогою. Вчителі і колеги знали про мої труднощі та охоче мені допомагали. Мені легше вчитися, коли отримую нотатки до уроку або тексти для читання.

Після закінчення середньої школи, навчався і закінчив Студії графічної техніки у Люблінській школі мистецтва і дизайну, а також магістерський курс за спеціальністю «історія мистецтва» в Люблінському католицькому університеті ім. Іоанна Павла II, а згодом курс післядипломної освіти за спеціальністю «сурдопедагогіка». Нині навчаюсь в аспірантурі Інституту педагогіки Люблінського католицького університету. Маю намір написати кандидатську дисертацію про труднощі, які переживають глухі люди. Дослідження проводитиму мовою жестів, а також нормальною мовою з використанням фоножестів.

Я завжди дуже любив переглядати твори великих мистців, пам'ятки мистецтва та мистецькі фонди. Охоче їздив на шкільні екскурсії в музеї та на «виїзди» і музейні практики під час навчання в виші. Почувався щасливим розглядаючи картину «Мона Ліза» Леонардо да Вінчі у Парижі. До цих пір мені вдалося відвідати багато відомих європейських музеїв. Я був у Парижі і на півдні Франції, в Берліні, у Венеції, в Римі, в Ассізі, у Вільнюсі, в Троках, у Львові та, звичайно ж, у більшості польських музеїв. Магістерську роботу я написав на підставі дослідження фондів музею у Козлівці (Люблінське воєводство).

На початку відвідування музейних виставок було для мене складним. Не надто багато міг скористатись допомогою екскурсоводів. Пережив багато смішних пригод і непорозумінь. Мусив сам знаходити пояснення інформації, яка мене цікавила. Найбільше допомагало читання підручників та перегляд альбомів. Використовував також різноманітні матеріали, які видавали музеї, програми, проспекти виставок і т.п. У деяких музеях (наприклад, у Львові) є досить вичерпна інформація про твори мистецтва, підготовлена англійською мовою.

Під час навчання у виші разом з колежанками та колегами з мого курсу я їздив у поїздки. Майже всі навчилися хоча б трохи зі мною розмовляти. Дві колежанки вміли вільно розмовляти з використанням фоножестів – це вони, якщо це було потрібно, заміняли мені екскурсовода.

Серена Кант

ДОПОМАГАЮЧИ МУЗЕЯМ СЛУХАТИ ЛЮДЕЙ З ВАДАМИ СЛУХУ

Цей посібник було написано для обласного музею в м. Стальова Воля, як доповнення до семінарів, організованих там з 10 по 11 березня 2014 року, включених в проект, «Музеї без бар'єрів», Асоціація польських і українських музеїв для надання професійних послуг неповносправним в музеї, Програма Транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна 2007-2013

Посібник визначає бар'єри, з якими глухі або особи з вадами слуху зустрічаються у музейному і науковому середовищі; показує, як їх позбутись; представляє позитивні приклади в галузі музейної освіти для постійних клієнтів, в основному у Великобританії; показує як глухі можуть стати активними членами групи відвідувачів, а також гідями; докладно аналізує процес навчання глухих гідів і ілюструє деякі аспекти використання мови жестів в світі мистецтва. На закінчення обговорюються нові перспективи в історії мистецтва, спрямовані на задоволення потреб саме тієї аудиторії.

Ті ж самі принципи можуть бути застосовані по відношенню до нерухомості, що має історичне значення, музеїв і художніх галерей. Кожен рух тягне за собою рекомендації для практики та огляду, і тому ця робота може в майбутньому слугувати як навчальний посібник.

Посібник в основному містить роздуми про навчання глухих дорослих осіб. Однак, принципи, що стосуються виховання глухих дітей, багато в чому схожі. У майбутньому вони зустрінуться з подібними неприємностями, які тепер мають дорослі з різними засобами зв'язку.

Виховання глухих і сліпих не проаналізовано в деталях, так як воно належить до спеціалізованої області, яка вимагає окремого вивчення. Проте, у певних випадках, представлено декілька порад і розглянуто можливість роботи з глухими і незрячими. Завдяки партнерству з організаціями глухих і незрячих та іншими особами, а також завдяки спільним зусиллям спеціалізованих освітніх заходів для глухих і незрячих, можливим є покращення якості музейного досвіду у свідомості глухих і незрячих відвідувачів. Цей посібник містить обговорення подій, що у реальному часі відбуваються в музеї, за підтримки фахівців у галузі комунікації (сурдоперекладачів, ліпспікерів, тих, хто використовують фоножести). Також можна використовувати інші форми для підтримки комунікації в залежності від потреб, наприклад, мова до тексту або використання написів.

Визначення відвідувачів

Резюме: У цій главі розглядаються причини, чому слід докладати зусиль до того, щоб глухі люди могли відвідувати музей або його веб-сайт і визначити, хто є основною цільовою групою відвідувачів.

1.1 Чому слід включати людей з вадами слуху до групи відвідувачів?

1.1.1

360 мільйонів людей у всьому світі мали досвід втрати слуху, що складає приблизно 5% населення світу. Це маса людей, які в силу своєї глухоти і в результаті комунікаційних бар'єрів, не користаються з можливості прослухати лекції в музеях, не мають доступу до фільмів та освітньої діяльності, а також позбавлені можливості участі в культурно-масових заходах.

1.1.2

Для порівняння, часто цитується статистика Великобританії - складає від 1 до 7 і включає в себе всі види глухоти і приглухуватості¹.

1.1.3

Проблеми зі слухом можуть мати легку форму (приглухуватість) або важку (поганий слух чи відсутність слуху). Глухі відвідувачі можуть: використовувати мову жестів; говорити і читати по губах; використовувати допоміжні пристрої (слухові апарати, кохлеарні імпланти, системи індукційних петель), або їх комбінації, залежно від освіти, особистих переваг і ідентифікації з культурою глухих: не завжди це залежить від проблем, викликаних втратою слуху.

1.1.4

Відвідувачі з порушеннями слуху можуть бути: молоді і старші; можуть мати вроджені або набуті вади слуху; набуті вади можуть бути результатом хвороби або травми у будь-якому віці, а також похідними процесу старіння. Всесвітня організація охорони здоров'я припускає, що кількість 60-річних і літніх людей у світі збільшується пропорційно. У 2000 році вона складала 11% населення, а в 2050 році, як очікується, подвоїться до 22% - або майже чверть населення у світі. Це означатиме, ще мільйони людей втрачатимуть слух в силу свого віку.²

1.2 Визначення ключової груп відвідувачів

1.2.1

Виявлення груп, які відвідують музеї, дозволить відповідно адаптувати послуги і забезпечить успіх розуміння серед глухих гостей.

¹ *Action on Hearing Loss (UK), панише Royal National Institute for the Deaf*

² Джерело: Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), 2012: <http://www.who.int/ageing/about/facts/en/index.html>

1.2.2

Набагато кориснішим є виявлення груп відвідувачів через їхні культурні уподобання, ніж на основі проблем, з якими вони стикаються у зв'язку з втратою слуху. Деякі люди з глухонімих родин, можуть мати відносно м'які форми втрати слуху, але воліють використовувати мову жестів, тому що вони звикли до неї, відповідно до сімейних обставин; інші, які повністю глухі, воліють спілкуватися усно за допомогою усного мовлення та читання по губам. Обидві групи мають спільні риси

1.3 Основні категорії відвідувачів з вадами слуху

1.3.1

Користувачі мови жестів: в основному це люди, які втратили слух, перш ніж вони навчилися говорити (деякі глухі люди пізніше вивчили мову жестів). Ті, хто використовує мову жестів, ідентифікують себе більше як культурну та мовну меншину, а не неповносправними.

1.3.2

Для цієї групи, діяльність, що здійснюється за допомогою мови жестів є найбільш важливою: незначна роль відіграє технологія підтримки в музеї, така як системи індуктивних петель. Для цієї групи, великим бар'єром у спілкуванні з основними течіями культури є мовний бар'єр. Проте, участь у заходах з використанням письмового тексту, є досить популярною (мова до тексту), і ми не повинні автоматично припускати, що користувачі мови жестів не зацікавлені мовленням із використанням його писемної форми: підписами, скороченнями.

1.3.3

Користувачі розмовної мови: деякі з них можуть бути фахівцями в читанні по губах, інші менше, але в більшості випадків вони вибирають мову для спілкування. У цю групу входять люди з постлінгвальною і прелінгвальною втратою слуху або ті, котрі втратили слух в результаті природного процесу старіння.

1.3.4

Ця група бажає брати участь у масових заходах з урахуванням їхніх потреб. Бар'єр для них не мова, але фізична сторона розуміння. Додаткове обладнання для слуху, ретельне планування діяльності з використанням більш тихих моментів події і спокійна обстановка, а також спосіб зв'язку на основі мови як письмової та розмовної, наприклад, субтитри і транскрипція промови в тексті - це ключові питання.

1.3.5

Глухі, котрі використовують мову жестів і усну комунікацію: мова жестів і фоножести; чи мова і читання по губам. Члени цієї групи знаходяться на межі між різними методами комунікації і можуть перебувати на заходах, спрямованих як на користувачів мови жестів, і на тих, хто спілкується усно, а також можуть перебувати на заходах для обох цих груп, наприклад, при двох методах підтримки комунікації (перекладачі та ліпспікери). Крім того, вони беруть участь у заходах, організованих на мові жестів для англійців - Sign-Supported English (SSE) і в польській системі мови жестів (SJM), що притягують відвідувачів, які хочуть як читати по губах, так і використовувати мову жестів (типові користувачі мови жестів упевнені у мові більшості, або старші особи, котрі вивчають або знають мову жестів).

1.3.6

Ця група здатна переключатись між методами спілкування, адаптованих до своїх уподобань, вони готові регулярно брати участь в обох типах заходів. Потреби цієї групи в Сполученому Королівстві реалізувалися під час заходів, що перекладались мовою жестів (SSE) або з підтримкою ліпспікера. Слід розглянути потреби цієї групи і організувати випадкові заходи, що дозволяють використання мовної системи та / або фоножестів разом на заходах, під час якого використовується система PJM або ліпспікер.

1.3.7

Пошкодження двох чуттів не є чимось новим - може відбутися як частина природного процесу старіння, де відчуття, такі як зір і слух погіршуються, або як природжений фактор, таких як синдром Ашера.

1.3.8

Потреби сліпоглухих відвідувачів відрізняються в залежності від їхніх навичок спілкування та / або поля зору. Вони можуть варіюватися від простої потреби в резюме, записаного великим шрифтом, аж до прохання мати можливість стояти на протилежній стороні від перекладача (так, щоб вони були в їхньому полі зору), або потреби додаткової підтримки у спілкуванні. Для груп глухих і сліпих індивідуальні форми відвідування визначних пам'яток можуть бути більш підходящими, хоча вони люблять спілкуватись з іншими глухонімими в музеї. Ви повинні передбачити, що деякі глухі люди з порушеннями зору або іншою неповносправністю захочуть брати участь у заходах музею, призначених для глухих гостей.

1.4 Рекомендації:

1.4.1

Під час планування роботи музею слід враховувати неоднорідність груп глухих.

1.4.2

Найкраще організувати освітні заходи для 1 і 2 групи окремо, відповідаючи на їхні різні потреби в паралельних програмах так, щоб обидві групи відчували, що їх цінують і помічають у музейному середовищі, так само як 3 групу. Потреби обох груп обговорені на основі окремих подій, з подібним профілем, в розділі 4, на тему головних музеїв в Лондоні і аналогічних в Парижі і Нью-Йорку.³

1.4.3

Ви можете також розглянути орієнтацію музейних подій на літніх людей, шляхом використання системи індукційної петлі для літніх людей або групи пенсіонерів. Це виправдовує витрати на такі системи, адже вони доступні для більш широкої аудиторії.⁴

1.4.4

Слід бути готовим до участі в музейних заходах людей з пошкодженням двох чуттів, і, відповідно, адаптуватися до них: роздрукувати 1 або 2 копії тез великим шрифтом, щоб дати можливість гостям стояти перед групою і т.д.

3 Наприклад, Лувр в Парижі, пропонує тури для осіб, що читають з губ; Музей Метрополітен і МоМА в Нью-Йорку, пропонують субтитри для тексту, а також допоміжне обладнання.

4 Це політика National Gallery в Лондоні.

Бар'єри для доступу

Резюме: У цій главі описані соціальні, мовні та фізичні бар'єри доступу до музеїв, в тому числі до музейного середовища в цілому.

2.1 З якими перешкодами стикаються люди з вадами слуху в доступі до музеїв?

2.1.1

Основні бар'єри доступу для глухих людей - це **фізичні, інтелектуальні та соціально-економічні бар'єри**.

2.2 Фізичні бар'єри та бар'єри середовища

Загальна характеристика фізичних бар'єрів

2.2.1

В музейному середовищі існують фізичні бар'єри, які менш очевидні і їх більш важко усвідомити, ніж забезпечити доступ людям, що їдуть в інвалідних колясках та освітлення для гостей із порушеннями зору. Ці фактори стають все більш очевидними для тих, хто не страждає від цих недуг.

2.2.2

На це впливає: дизайн музею (будівлі) в цілому, дизайн кожної виставки (виставка, збереження, вибір експонатів) і питання, пов'язані з перекладом (аудіовізуальні матеріали).

2.2.3

Впливи: будинок, освітлення, акустичне середовище, використання аудіовізуальних матеріалів у презентації окремих питань, важких у сприйманні для гостей глухих і слабочуючих. Різні питання, впливи та рішення детально обговорюються нижче.

Візуальна оболонка музею

2.2.4

Питання: традиційний дизайн музею: використання традиційних скляних вітрин, що вільно стоять, для презентації експонатів і виставок може бути проблемним для глухих, що відвідують музей з гідом. Музей може бути переповнений об'єктами, що будуть перешкоджати відвідуванню з гідом, особливо при використанні мови жестів.

2.2.5

Вплив: Незручним може бути огляд об'єкту або ж спостереження за гідом чи перекладачем, особливо якщо вітрини встановлені дуже близько одна до одної. Аналогічно, використання мови жестів може бути ускладненим в місцях, переповнених книжковими полицями і предметами. Люди, що сто-

ять ззаду не можуть добре оглянути експонати, і відображення в склі можуть відволікати тих, хто використовує мову жестів або читають по губам.

2.2.6

Рішення: слід розглянути інші способи проведення екскурсій для глухих по виставці. Можливо, в якості заміни для відвідин музею з гідом ви можете запропонувати розмову в аудиторії або лекцію перед офіційним візитом в музей з картою. Як карту, так і список експонатів можна використовувати під час індивідуального відвідування.

Освітлення

2.2.7

Питання: освітлення, що занадто темне або занадто світле може мати багато негативних наслідків.

2.2.8

Занадто темно: З міркувань збереження колекцій, багато експонатів, як тимчасових, так і постійних, навмисно тримають в придимленому світлі, яке може бути проблемним для глухих людей, тому що вони не добре бачать гіда або перекладача. Найбільш стосується це глухих і незрячих гостей.

2.2.9

Занадто світло: яскраве, різке світло на об'єкті робить гіда невидимим. Будь ласка, зверніть увагу, коли ми примружуємо очі на сонце: ми не бачимо. З тієї ж причини глухі люди не зможуть читати по губам або спостерігати за мовою жестів, дивлячись на світло. Це також може бути потенційною проблемою для людей зі слабким зором.

2.2.10

Вплив: Іноді це означає, що ви не можете обговорити з глухими найвизначніших творів виставки через занадто яскраве або занадто темне освітлення.

2.2.11

Рішення: Висновок подібний як у розділі 2.2.6. Слід розглянути інше місце в музеї і також перенести туди експонати та об'єкти, а потім обговорити їх у формі лекції.

2.2.12

Слід обмислити, котрі з творів мистецтва можуть бути замінені іншими, щоб, незважаючи на все, представити ключові питання мистецтва, представлені занадто темно або занадто яскраво освітленими об'єктами. Всі гіді, зі слухом або без нього, а також фахівці, що підтримують розмову (ті, що говорять / сурдоперекладачі) повинні раніше обійти всю виставку.

Акустика в музеї:

2.2.13

Питання: середовище і інші відвідувачі. Іноді проект музею, особливо новий об'єкт або частину розширеного, враховує ефекти луни чи підсилення. На відміну від аудиторій, акустика рідко розглядаєть-

ся під час проектування музею, що означає, що у період збільшення відвідування музеїв там спостерігається великий шум.

2.2.14

Вплив: На момент збільшення відвідувань, музеї можуть стати досить шумними, особливо коли їх відвідують шкільні екскурсії. Знову ж, це більша проблема для слабочуючих відвідувачів і для тих, хто читає по губах, ніж користувачів мови жестів. Це матиме вплив на групи відвідувачів, котрі складаються з літніх людей або слабочуючих від віку.

2.2.15

Незважаючи на те, що шум менше впливає на глухих гостей, котрі користаються мовою жестів, шум часто означає переповнення людьми, що унеможлиблює хорошу видимість гіда і / або спостереження за підтримкою у спілкуванні. В необхідному розположенні - клієнти мають потребу вільно спостерігати за руками і ротом. Увагу слід приділити тим, хто страждає через пошкодження двох чуттів і бореться з проблемою шуму у той час коли і добре не бачить.

2.2.16

Рішення: Слід розглянути план заходів, які спрямовані до всіх груп глухих відвідувачів і літніх людей у той час, коли у музеях тихіше через менше число відвідувачів і, коли його не відвідують шкільні екскурсії. Хорошим вирішенням буде встановлення співпраці зі школами та розробка плану, котрий не накладатиметься на заняття учнів у школі.

2.2.17

Слід розглянути організацію поїздок в музей, поза межами основних годин праці музею (до або після), якщо установа тимчасово може собі це дозволити. Звичайно, це вплине на бюджет.

2.2.18

Питання: Експонати: Іноді шум від інших виставок може перешкоджати, наприклад, механічний шум, викликаний діючими об'єктами або фільмовими установками.

2.2.19

Вплив: Для повністю глухих користувачів мови жестів, для котрих шум не є проблемою, але для людей з порушеннями слуху або тих, хто використовує слухові апарати і читає по губах, шум, що їх оточує, робить розпізнавання мови вкрай складним. Слухові апарати підсилюють кожен звук, так що гучні звуки будуть голоснішими і розпорошенішими, а, отже, менш зручними для вуха.

2.2.20

Рішення: Слід запланувати шлях так, щоб гості опинилися поза досяжністю цих звуків. При плануванні для всіх типів турів для глухих і слабочуючих, музейний педагог повинен поінформувати всіх викладачів про цю проблему. Тимчасово, можна применшити питання установки гучномовця, який буде кінцевим порятунком. Детально можна цим зайнятись на колекції сучасного мистецтва, яка включає експериментальні аудіовізуальні матеріали.

Бар'єри, пов'язані з аудіовізуальними матеріалами і перекладом:

2.2.21

Питання: фільми Фільми часто є частиною музейної експозиції. Це фільми сучасники представлених експонатів, фільми, котрі показують діяльність наукових предметів, фільми за участю експертів, які обговорюють твори мистецтва, або художника, а також своєрідний вступ, зроблений тим же художником або виконавцем.

2.2.22

Питання: «мікротелефони» - це телефонні трубки, в яких можна прослухати запис або розповіді. Найчастіше вони використовуються для ілюстрації суспільної історії, а не слід їх плутати з аудіо-гідами, описаними нижче. Ці пристрої використовуються для передачі історичної пам'яті усним шляхом (наприклад, спогади ветеранів 2-ої Світової Війни) або старих записів, за допомогою яких збереглися звуки і мови, котрі вже мертві сьогодні (наприклад Менська Мова з острова Мен).

2.2.23

Вплив: Будь-яка група глухих музейних гостей відчуває себе обділеною, якщо вона не має доступу до відео та інших матеріалів, наданих під час туру. Вони отримують менше задоволення від відвідування ніж інші відвідувачі музею, тому що вони не можуть використовувати весь спектр матеріалів, зібраних там.

2.2.24

Рішення: Використання субтитрів повинно бути обов'язковими у фільмах, так що вони стають більш доступними. Слід спільно з кураторами музеїв розробити субтитри, зроблені вдома або за допомогою фахівців. Слід розглянути можливість опису звукових ефектів і музики, наприклад, «класична музика» «похмура і сумна музика», «електронна оглушлива музика», так що глуха людина матиме більш широке уявлення про фільм.

2.2.25

Коли це фільм німий (наприклад старе кіно), слід згадати про це на етикетці, щоб глухі і німі люди розуміли, що вони нічого не втрачають.

2.2.26

Дешевшим варіантом, якщо ми говоримо про витрати, може бути етикетка зі стенограмою, розміщеною на стіні поряд, зі зручним для читання шрифтом.

2.2.27

У випадку навушників, стенограми у вигляді етикетки або легко доступних ламінованих листків на полиці поруч або нижче телефону можна зробити швидко і дешево.

2.2.28

Питання: аудіогіди – це пристрої для слухання з гарнітурою, підключеною до ручного приймача. Зараз вони знаходяться в загальному користуванні для індивідуального відвідування галереї або історичного місця (замки, палаци). Відвідувачі можуть або послухати записи, або також отримати доступ до інформації, якою вони особливо зацікавлені, вибравши відповідний номер. Це частий вибір туристів з вадами зору.

2.2.29

Вплив: Так само, як фільми, і телефони, аудіогіди не доступні для глухонімих людей всіх видів. Іноді це є причиною того, що персонал не знає для чого служать аудіогіди: окремі представники, які працюють в різних місцях, наполягають, що аудіогіди для глухих людей, тому що їх значення слова аудіо означає слухання.

2.2.30

Рішення: персоналу повинен бути поінформований про бар'єри і, отже, запропонувати глухим гостям підходящі замітники, котрі принаймні містять транскрипцію.

2.2.31

Повна транскрипції є рішенням з низькою вартістю. Текст і так буде необхідний для створення аудіогіда. Він може бути використаний знову, як транскрипт, який у всій своїй повноті стане більш доступним і менш дорогим для використання. Ламіновані копії повинні зберігатися в зручному місці, персонал повинен бути поінформований про них і позичати їх гостям протягом всього часу візиту в музей.

2.2.32

Деякі музеї використовують аудіогіди в якості основи для гідів, що записані і роздаються безкоштовно разом з вхідним квитком. Це піднімає ціну квитка, але завдяки цьому матеріал доступний в конвертованій формі, за допомогою чого глухий відвідувач не відчуває себе «іншим».⁵

2.2.33

Персонал не має наполягати на тому, щоб гості використовували аудіогід, якщо вважають це недоцільним, навіть якщо він включений в ціну або, якщо це необхідно, тому що немає етикеток. Це може призвести до плутанини і депресії серед глухих відвідувачів музею і залишити негативне враження після відвідування.

2.2.34

Слід запропонувати відповідні альтернативи, такі як прокат транскрипції, роздавати безкоштовні копії, що стосуються місць або бонусні гіді на виставку, так щоб відвідувач міг зрозуміти що можна переглядати на виставці. В іншому випадку, він не знає до чого не має доступу.⁶ Глухі діти повинні мати доступ до гіда з урахуванням їх вікової групи.

2.2.35

Крім того, деякі аудіогіди може співпрацювати з системою зворотного зв'язку, котра підтримує слух у людей з помірними ушкодженнями у цьому сенсі. Персонал повинен ретельно перевірити, чи аудіогіди, придбані музеєм, підходять для використання з системою зворотного зв'язку. Виробник повинен зазначити на листівці чи пристрій, який він виробляє, підходить для такого виду співпраці. Ви можете скоротити витрати при покупці декількох аудіогід з системою зворотного зв'язку або закуповувати обладнання разом з іншими музеями.

⁵ Наприклад, історичні місця англійської спадщини

⁶ Наприклад, галерея Tate Modern пропонувала екскурсію з використанням пульта, котрий керував гідом по темі ключових робіт в Tate в BSL у 2000р. Однак тепер вона застаріла і не пропонується програмою. (Персональний коментар Маркуса Дікі Хорлі, Tate Modern, січень 2014 р.). SS, Великобританія, Брістоль, запропонувала екскурсію BSL з 2006 року, але технологію розпізнавання слід оновити. (Аткінсон, 2012а).

2.2.36

При необхідності матеріал з аудіогіду повинен бути доступний на мові жестів, що дозволить збільшити доступ для користувачів мови до таких пристроїв. Проте, це рішення є досить дорогим через вартість технічного обслуговування і швидкого виходу обладнання з експлуатації.⁷

2.3 Бар'єри у спілкуванні:

2.3.1

Питання: бар'єри у спілкуванні – це не те ж саме, що мовні бар'єри, які торкаються в першу чергу користувачів мови жестів. Звичайно, мовний бар'єр створює додаткові проблеми у спілкуванні (див 2.6, де ви знайдете більш детальну інформацію про мовний бар'єр). Питання, пов'язані із спілкуванням - це відсутність можливості взаємодії з музеєм і його співробітниками: коли є складність в отриманні інформації, що стосується роботи музею через проблеми з використання телефону, розуміння зі сторони співробітників музею і коли співробітники музею погано розуміють потреби відвідувачів.

2.3.2

Ми вже відзначали, вплив знань працівників музею на тему аудіогідів в розділі 2.2.28-36, що дає нам уявлення про те, які є бар'єри в інтерактивному музеї.

Обслуговування зали, персонал рецепції, охоронці

2.3.3

Питання: персонал з обслуговування залів може мати труднощі спілкування з глухими гостями музею, тому що вони не можуть сприймати себе в якості глухих або не знають мови жестів.

2.3.4

Вплив: глухим відвідувачам важко запитати про загальну інформацію після прибуття в музей або попросити точнішу інформацію щодо певних подій, тому що вони часто не розуміють, що до них говорять чи також самі виражаються незрозуміло.

2.3.5

Рішення: Переконайтеся, що персонал обслуговування залів відповідно підготовлений і знає про потреби глухих людей в музеї, підтримує зоровий контакт під час розмови з гостями, має терпіння, коли він повинен повторити свої репліки, він вміє звернути увагу на відповідну візуальну інформацію (наприклад, карти).

2.3.6

Слід переконатися, що цінник чітко представлений на вході або на дошці оголошень, особливо коли пропонуються знижки для людей з обмеженими можливостями. Про це слід чітко поінформувати і передбачити їхні питання про знижки, доступні для них. Тому співробітники мають чітке уявлення про виставлення рахунку і глуха людина, яку важко зрозуміти, може вказувати на відповідну знижку.

⁷ Наприклад, галерея Tate Modern пропонувала екскурсію з використанням пульта, котрий керував гідом по темі ключових робіт в Tate в BSL у 2000р. Однак тепер вона застаріла і не пропонується програмою. (Персональний коментар Маркуса Дікі Хорлі, Tate Modern, січень 2014 р.). SS, Великобританія, Брістоль, запропонувала екскурсію BSL з 2006 року, але технологію розпізнавання слід оновити. (Аткінсон, 2012а).

2.3.7

Такі позначення, як карти або інформаційні знаки мають бути інформативні, легко ідентифіковані і доступні. Вони являють собою приклад того, як музей допомагає відвідувачам з порушеннями зору і слуху, дякуючи чому співробітники музею можуть спростити словесні рекомендації.

2.3.8

При необхідності, в день заходу, розмістити додаткові знаки тимчасового характеру, разом з короткою заміткою для осіб, які обслуговують зал, про очікуваний візит глухих в музеї, куди їх направляти для того, щоб полегшити спілкування в цей день. Якщо таких заходів не буде або вони будуть не чіткими і відповідна інформація не дійде до персоналу, котрий обслуговує зали, глухі відвідувачі музею будуть піддаватися численним розчаруванням і незручним ситуаціям, які можуть відбити бажання повторно відвідати музей.

Припущення

2.3.9

Питання: Музеї можуть мати неправильні припущення, вважаючи, що використання одного способу зв'язку достатньо: що використання системи індукційного контуру зробить захід доступним для глухих людей, або що мова жестів дозволить дістатись до усього спектру глухих. Вони також можуть назвати подію як «адаптована для глухих». Глухі особи вимагають простої і зрозумілої мови.

2.3.10

Вплив: Глухі особи беруть участь у події, яка не відповідає їхнім вимогам у спілкуванні.

2.3.11

Рішення: Переконайтеся, що метод спілкування ясно описаний в рекламних матеріалах. Ви повинні не тільки описувати події як: «адаптовані до глухих». Визначення, які пропонуються: «захід для гостей, які користуються мовою жестів, котрий буде вести особа X і переводити на мову жестів буде ліпспікер Y» або заходи для глухих, проведені особою A, за сприяння ліпспікера B». Якщо є більше ніж один спосіб зв'язку, ви повинні повідомити відвідувачів, що вони можуть очікувати: їх слід поінформувати, що будуть резюме, або коли є дві можливих форми підтримки зв'язку слід додати наступну примітку: «Обідня лекція д-ра D, в перекладі на мову жестів пані E, за сприяння ліпспікера Ф. та з використанням індукційних замкнутих систем і доступних резюме».

Рекламні заходи в засобах масової інформації та на власному веб-сайті

2.3.12

Питання: Як відвідувачі музею можуть дізнатися про події передбачені для них? Часто події описані в логічному порядку для професіоналів, проте, не для пересічного обивателя, особливо якщо вони не часті завсідники музеїв. Наприклад, включення в список подій, пропонованих музеєм, заходів для глухих людей, на вкладці з написом під заголовком Освіта.

2.3.13

Вплив: Зведений список подій, призначених для глухих людей в закладці Освіта може і не бути кращим способом для його пошуку. Це не є очевидним для непрофесіоналів, які можуть не знати, що музейна освіта є частиною безперервного навчання. Також можуть бути невпевнені в тому, як знайти інформацію про події, призначені для глухих відвідувачів. Вони не завжди розуміють, що вони є частиною більш широкої спільноти, або, що діяльність на їх адресу сприймається у тому характері.

2.3.14

Тому важко знайти інформацію про музейні події, коли ми знаходимо таке твердження: **освіта> спектр> глухий відвідувач.**

2.3.15

Рішення: Легко знайти інформацію на веб-сайті музею щодо події за допомогою **ключових слів**, наприклад, глухі, мова жестів, читання по губам, і, якщо можливо, забезпечити їх **маркерами**.

2.3.16

Як і в розділі 2.3.11, слід чітко визначити цільову аудиторію і визначити комунікаційну підтримку, котру пропонує установа.

2.3.17

Слід здійснити відповідні маркетингові акції в місцевих виданнях засобів масової інформації, доступних для глухих людей, щоб проінформувати їх про пропоновані послуги. На підставі розділу 2.3.16, ви повинні знати, що неправильно є реклама за допомогою руху губ або підписів в підвалах для користувачів мови жестів і навпаки. Організувати інформацію в різних місцевих, регіональних і національних мережах асоціацій глухих за допомогою поштових листівок. Крім цього, ви повинні опублікувати інформацію про захід в головному інформаторі про актуальні події в музеях, в брошурах і плакатах.

2.3.18

Роль маркетингу безцінна. Як глухі можуть прийти в музей, якщо вони не можуть дізнатися про це? Нічого більше так не тривожить, як нові програми, в яких не беруть участь глухі або якщо їх мало, особливо коли витрачено певні кошти на підтримку комунікації: це може знеохотити музеї чи галереї організовувати нові такі заходи. **Якщо установа не робить цього ефективним способом, то це буде проблемним для них самих і для глухих глядачів.**

Контакт з музеєм:

2.3.19

Питання: Як глухі люди контактують з музеєм, коли вони мають загальні питання або хочуть зробити резервацію?

2.3.20

Вплив: Якщо контакт з музеєм здійснюється лише через телефон, то глухі люди позбавлені можливості контакту і можуть знеохотитись до приходу.

2.3.21

Рішення: Сайт музею та друкована реклама повинні містити інформацію про те, як зв'язатися глухим людям з музеєм способом приязним для глухих, переважно **електронною поштою, SMS і / або факсом.**

2.3.22

Особа відповідальна за контакт з відвідувачами повинна нести відповідальність за слабочуючих відвідувачів музею (звичайний або спеціалізований педагог, або працівник відповідальний за доступ).

2.3.23

Повний набір детальної інформації про музейні заходи, де проходять зустрічі, до кого звертатися, як знайти відповідне місце в музеї має бути чіткими і легко доступним на веб-сайті.

2.4 Освітні бар'єри

2.4.1

Питання: багато глухих людей, особливо ті, хто втратив слух, ще перш ніж вони навчилися говорити, вели історичну боротьбу з освітою на початковому і середньому рівні і відсутністю доступу до вищої освіти.

2.4.2

В даний час існує вища свідомість щодо потреб глухих людей та їх потенціалу. Доступ до вищої освіти є широко поширеним, але є ще таке покоління глухих людей, які мали обмежений доступ до освіти або освіта не була адаптована до їхніх потреб або не розвивала їхнього потенціалу. Феномен вищої освіти для глухих з'явився в Західній Європі в кінці XX століття і триває дотепер.⁸

2.4.3

Ще однією перешкодою для глухих людей в літньому віці може бути зниження впевненості в собі і почуття відсутності компетенції у використанні усної і письмової мови. Це результат труднощів, пов'язаних з формальною освітою. Вона не обмежується лише до навчання мови жестів, але також пов'язана з неможливістю чути важливі правила граматики на природній мові.⁹

2.4.4

Не слід того плутати з розумом чи інтелектуальних здібностями: навчальна спадщина це більше труднощі в отриманні інформації за допомогою усного мовлення. Таким чином відсутність мови або бажання не використовувати її, не слід інтерпретувати як показник компетентності в письмовій мові.

2.4.5

Вплив: Відмова від культурних заходів по причині мови і комунікації, а також отримання знань поза формальними установами, після закінчення школи, коледжу або університету, призводить до виникнення почуття відчуженості та ізоляції.

⁸ Наприклад, в англійській мові, щоб відрізнити правильні закінчення дієслів - минулий час –ed часто ми його не чемо і не можна його показати рухом губів.

⁹ Незважаючи на те, що багато чиновників у Великобританії, відповідальні за організацію групових заходів мають деякі навички мови жестів, тільки один такий офіцер знає мову жестів (BSL), щоб вести розмову.

2.4.6

Існує необхідність для розвитку протягом усього життя, для того, щоб заповнити прогалини в попередній освіті, а також брати участь у культурному житті країни.

2.4.7

Рішення: Забезпечення діяльності для різних груп глухих людей на всіх рівнях і з різними навичками (у тому числі глухих дітей та молоді шкільного віку та студентів). Музеї мають унікальну позицію, щоб задовольнити апетит для навчання протягом усього життя глухих людей.

2.5 Економічні бар'єри

2.5.1

Питання: Менший наявний дохід. Взагалі, більш ймовірно, що люди з обмеженими можливостями і глухі перебувають у гіршому економічному становищі, ніж населення в цілому, з більш високими показниками безробіття особливо, де є труднощі в спілкуванні. Крім того, вікова глухота є спільною особливістю пенсіонерів, чий дохід є нижчим.

2.5.2

Вплив: Для цієї групи плата за вхід і за діяльність музею може бути занадто високою.

2.5.3

Рішення: Коли музей проводить політику зниження плати за вхід для інвалідів, слід включити в цю групу також глухих людей і чітко поінформувати про це (див. 2.3.6).

2.5.4

Заходи, спрямовані на глухих відвідувачів мають бути безкоштовними або їх вартість повинна бути дуже низькою.¹⁰

2.5.5

Аудіогіди: Якщо політика музею дозволяє на те, щоб отримання доступу до аудіогідів було вільне, то інші альтернативні пристрої, призначені для глухих людей також повинні бути безкоштовними. Дискримінацією є змушення глухих платити за те, за що вони не винні.

¹⁰ Чи ваша установа має намір ввести додаткові кошти для того, щоб відкритись на компаративні підходи в Англії, Франції та США, котрі вказують на різні культурні норми і різні очікування. У Сполученому Королівстві, вхід в головних державних музеях безкоштовний. Лекції в музеї, екскурсії та інші заходи (окрім фахових), як правило, безкоштовні, так що ви можете припустити, що заходи для інвалідів та глухих людей також безкоштовні. Це охоплює основні події, які доступні (наприклад, щодня розмова в часі обіду, перекладена один раз на місяць, з використанням мови жестів, яка проходить в Національній галереї в Лондоні), а також конкретні заходи, призначені для глухих людей, таких, як ті в Tate Modern і Wallace Collection. Від часу до часу, приватні установи, такі як Королівська академія мистецтв, може ввести символічну плату в 3 фунта, що і так є хорошою ціною, тому що плата за вхід для типової виставки становить від 12 до 15 фунтів. У Musée d'Orsay, в Парижі, вхід до музею безкоштовний для людей з обмеженими можливостями, але екскурсії оплачуються. 5 євро - плата за розмову або екскурсію призначену для глухих людей: це типова плата, і є такою самою, як плата за регулярні екскурсії з гідом. В Музеї Метрополітен в Нью-Йорку, заходи призначені для неповносправних (у тому числі глухих) безкоштовні після внесення початкового внеску (котрий не знесли для інвалідів)

2.5.6

Крім того, якщо аудіогіди доступні в індуктивній петлі, це не справедливо, щоб змушувати глуху людину платити за цей пристрій. Коли мова йде про безпеку, це розумна річ, щоб попросити повернення депозиту за пристрій.

2.5.7

Аналогічним чином для деяких людей, які не мають доступу до аудіогіда, оренда транскрипції повинна бути безкоштовною, або ви можете запропонувати глухій людині безкоштовну копію керівництва на виставку.

2.5.8

Якщо політика музею передбачає плату для людей без вад слуху за оренду аудіогідів, розумно, щоб глухі люди вносили таку ж плату за пульт дистанційного керування, за допомогою якого можна мати доступ до матеріалів на мові жестів і субтитрів. Всі гості трактуються однаково.

2.6 Мовні бар'єри:

Цей бар'єр в основному торкається користувачів мови жестів і відрізняється від описаних у п. 2.3 мовних бар'єрів, хоча це часто посилює вплив цих бар'єрів.

2.6.1

Питання: Відсутність інформації та ініціатив, що приносить мова жестів.

2.6.2

Вплив: Доступ до культурних ініціатив та розуміння інтелектуальної власності ускладнюється тим, що інформація надається в усній та письмовій формі. Це є причиною того, що важко знайти інформацію про заходи, спрямовані на користувачів мови жестів, так як ця інформація може не тільки бути збережена, але написана професіоналами, які не знають бар'єрів щодо навігації інформації в збережених доменах (див. розділ 2.3.13 щодо отримання інформації про вплив цих бар'єрів на сайти).

2.6.3

Другий, але дуже важливий вплив полягає у виборі фахівців у галузі мовної підтримки. Це відноситься як до сурдоперекладачів, так і ліпспікерів. Таким чином, ви будете потребувати допомоги фахівців, що мають досвід в галузі мистецтва, тих, хто має кваліфікацію або певний інтерес до мистецтва і може продемонструвати таку компетенцію, передаючи аудиторії термінологію без спеціального зниження рівня або обмеження у змісті.¹¹ Там, де це неможливо, сурдоперекладачі повинні продемонструвати свою компетентність в подібній домені, як переклад, котрий є не тільки відповідною областю компетенції, але і дають відповідну потрібну впевненість в публічних виступах.

2.6.4

Рішення: забезпечення ініціативи з використанням мови жестів і чітко визначеного спілкування на сайті музею, найкраще за допомогою ключових слів.

---

¹¹ Callow, 2001, 7, str. 23-27, і спостереження, проведене автором протягом більше 22 років.

2.6.5

Правильний вибір відповідно кваліфікованих фахівців для підтримки комунікації (сурдоперекладач, ліпспікер, практичний користувач фоножестів).

2.6.6

Переконайтеся, що інформація про пропонувані зміни подана в чіткій і недвозначній письмовій формі: це не просто питання спілкування, але й мови.

2.7 Рекомендації, які слід враховувати при розробці програм для осіб з вадами слуху

2.7.1

Фізичне середовище має розглядатися як основний фактор у подіях скерованих до глухих людей: необхідно визначити бар'єри в будинку і на виставках.

2.7.2

Слід заздалегідь переконатися, що глуха людина, котра відвідує музей, буде повністю задоволена візитом, у співпраці з кураторами і проєктантами виставки. Візит має мало виховне значення, якщо тільки єдиним доступним його аспектом є освітня діяльність. Освітня діяльність має бути приємною і такою, яка приносить цікаву інформацію, як складову відвідання музею.

2.7.3

Переконайтеся, що персонал обслуговування залів (персонал на рецепції, охорона) відповідно навчені до праці з глухими людьми і може добре виконувати свою працю, і добре спілкуватися з ними. Зокрема, переконайтеся, що вони отримують коротку інформацію про відвідування глухими музею в день, коли воно має відбутись.

2.7.4

Переконайтеся, що знаки та інформаційні щити є чіткими і розташовані у видному місці, щоб глухі люди легко передавали свої вимоги і те, щоб вони могли самостійно пересуватися по музею без стресу, пов'язаного зі спілкуванням. Слід організувати тимчасові плакати інформування людей з повною або частковою втратою слуху про події в музеї.

2.7.5

Слід розглянути методи, як розрекламувати заходи як на веб-сайті музею, так і за його межами. Розгляньте можливість використання мови жестів, введення або короткометражні фільми з субтитрами, аби привітати глухих на сайті музею - ви можете відправити їх у вигляді кліпів або електронної листівки. Слід передати усі подробиці про події в музеї чітко і прямо.

Рекомендації, які слід враховувати при розробці програм для осіб з вадами слуху

Резюме: У цій главі ми обговоримо можливість різних заходів для глухих, а також плюси і мінуси кожного з них.

3.1 Який тип заходів можна запровадити?

3.1.1

Спочатку слід вирішити, що ми хочемо отримати під час окремих подій для глухих людей або подій, доступних так для глухих, як і чуючих відвідувачів. Обидва підходи мають свої плюси і мінуси. На початку можна прийняти два рішення, які будуть змішані під час програми.

3.1.2

Слід від самого початку задіювати групи глухих у процесі планування. Вони допоможуть вам виявити потенційні проблеми, знайдені в музеї, вони стануть потенційною аудиторією, і допоможуть поліпшити програму. (Див. 5 для більш докладної інформації з цього аспекту планування).

3.2 Заходи спрямовані тільки на глухих відвідувачів

3.2.1

Події, спрямовані тільки на глухих та слабочуючих відвідувачів користуються популярністю і включають, ймовірно, більшість заходів, організованих музеїв у Великобританії.

3.2.2

Можливі підходи: розмова під головуванням глухого користувача мови жестів, розмова для тих, хто читає по губам, що проводяться глухим, розмови проведені особою, яка чує з сурдоперекладачами і ліпспікерами, субтитри для формальних лекцій онлайн, екскурсії з гідом поза межами основних музейних годин.

3.2.2.1

Іноді, можна провести лекцію чи екскурсію за допомогою педагога музею, який знає мову жестів. Якщо це і рідкість, щоб ті хто володіють мовою жестів мали необхідні навички знань зі сфери мистецтва (див. розділ 2.6.3), це також рідкісне та незвичайне поєднання навичок в плані чуючих професіоналів в області музею і вимагає не тільки знання мови жестів, а й має суттєвий характер для музею, галереї або веб-сайту для кожної дисципліни.¹²

¹² Незважаючи на те, що багато чиновників у Великобританії, відповідальні за організацію групових заходів мають деякі навички мови жестів, тільки один такий офіцер знає мову жестів (BSL), щоб вести розмову.

3.2.3

Плюси: простіше для глухих людей розслабитися в середовищі, де кожен розуміє важливість питань, пов'язаних зі спілкуванням. Легше побачити і почути, коли подія відбувається в тиші. Додатковою перевагою є те, що глухі відвідувачі відчувають себе важливими у музеї. Глухий гід є моделлю, з якою можуть ідентифікуватись.

3.2.4

Метод передачі інформації орієнтований спеціально на них і фізичні перешкоди, бар'єри середовища та інші перешкоди будуть прийняті до уваги в ході праці над заходом. Будуть передбачені паузи, щоб глухі відвідувачі могли повністю оглянути об'єкт або твір мистецтва, без необхідності зорового контакту з мовцем або перекладачем.

3.2.5

Мінуси: Ця програма дає відчуття поділу, глухі люди "рівні, але інші". Це може бути дорого, якщо музей не створить бюджету або не отримає джерела фінансування для доступних ініціатив. Окрема програма - це додаткові витрати, в той час як відкриття музеїв у неробочий час вимагає додаткового персоналу (як педагогів, так і охорони).

3.2.6

Рекомендації: встановлення подвійних програм для користувачів мови жестів і тих, хто читає по губам є відповіддю на різні потреби цих груп. Це може бути досягнуто шляхом паралельних заходів (наприклад, запрограмованих у різні дні, але з тим самим змістом і дикторами) для кожної групи або події доступні завдяки перекладачеві мови жестів і ліпспікеру, однак це вимагає координації і попередніх спроб. Координація того, хто де стоїть, інформація для громадськості про роль і обов'язки кожної зі сторін, є ключовою справою.

3.3 Доступність головних програм для глухих:

3.3.1

Ви можете зробити доступними головні програми з допомогою комунікаційної підтримки під час регулярних заходів, користаючись допомогою професіоналів щодо комунікацій, використання живих субтитрів, де вони рекомендуються (наприклад, в залі для глядачів, виставка з планшетами).

3.3.2

Плюси: Такий підхід дозволяє глухим людям брати участь у тих же заходах, в яких беруть участь їхні друзі і сім'я. Коли глухі особи можуть головувати під час таких заходів, то вони стають позитивним прикладом для наслідування для всього населення.

3.3.3

Це може бути легше і дешевше, якщо ми зробимо доступними ці програми за допомогою професійних комунікаторів, тому що вони мають заздалегідь обговорені бюджети, які легше розповсюдити.

3.3.4

Легшим є планування доступності на загальних підставах через вибір заходу, котрий регулярно проводиться в музеї. Наприклад, якщо музей організовує лекції по темі мистецтва щосуботи в обідню пору, можна вирішити, що один раз на місяць у суботу розмова буде перекладена на мову жестів або мову губ.

3.3.5

Онлайн субтитри стають все більш популярними, а технології дозволяють використовувати планшети на виставках і екскурсіях, що може бути використано для доступності основного напрямку заходів, а також під час окремих заходів для глухих людей.¹³

3.3.5

Мінуси: Відвідувачі, які не мають проблем зі слухом, можуть не зрозуміти потреб відвідувачів з такими вадами, таких як добра видимість осіб, які говорять.

Цього можна уникнути, якщо оголошення про захід буде включати в себе інформацію, що вона доступна з підтримкою зв'язку і прохання, щоб глядачі продемонстрували розуміння щодо глухих людей і дозволили глухим стояти спереду так щоб вони могли читати мову жестів і / або читати по губам.

3.3.6

Викладачі, які мають слух, вимагають підготовки у сфері наголошення у своїх лекцій, з тим, щоб використовувати регулярні паузи, що дозволяє перекладачам, якщо використовується їхня підтримка, говорити до тексту і дозволити глухим глядачам побачити твори мистецтва та інші об'єкти.

3.3.7

Який би підхід не був прийнятий, не бійтеся змішувати заходи і персонал, офіційні лекції в аудиторії (з субтитрами або мовою жестів) екскурсії після виставки з гідом, перекладачами і субтитрами, такі події, як мистецькі заходи у музеї, заходи, які проводяться глухими людьми і людьми без вад слуху.

3.3.8

Це робить програму свіжою і різноманітною. Майте на увазі, що люди, які є глухими, так само цінують різноманітність, як інші.

3.3.9

Глухі відвідувачі музею також хочуть мати доступ до консультацій експертів. Якщо музей наймає світового експерта у своїй області, слід переконатися, що глухі люди можуть також вчитися у нього. Якість – це ключова справа інтелектуальної доступності.

3.4

Аналіз успішних переговорів за участю аудиторії глухонімих:

3.4.1

Чи ви співпрацювали з групою, яка цілісно оцінила вашу програму?

3.4.2

Чи захід належним чином рекламувався, і чи є громадськість знала, як він буде проводитись, з вказанням на метод спілкування?

¹³ Stagertext, <http://www.stagertext.org/about-stagertext/live-speech-to-text-in-museums-and-galleries>

3.4.3

Перевага надається освітнім заходам, спрямованим на користувачів мови жестів і людей з ослабленим слухом, котрі використовують пероральні методи комунікації. Це може відбуватись одночасно, якщо простір і тип події дозволяють (наприклад, в залі або в галереї з великою кількістю місця, де є достатньо місця для професіоналів комунікацій). Проте, у випадку невеликих приміщень, і де програма носить неофіційний характер, слід розглянути іншу форму підтримки зв'язку.

Поради та рекомендації для викладачів, котрі мають слух і котрі працюють з аудиторією глухих:

3.4.4

Який би метод спілкування не був обраний для заходу, ви повинні знати, що цей захід буде довшим, ніж у аналогічному випадку для людей, які мають слух. Аудиторія глухих не в змозі дивитися у той же час на мовця (сурдоперекладач / ліпспікер / планшет з мовою до тексту) і на предмет. Люди, котрі мають слух, можуть слухати і дивитися в той самий момент, а глухі - ні. Слід надавати час для глухим людям, щоб вони мали можливість глянути на об'єкт, про який йдеться.

3.4.5

Слід бути готовим до прохань повторити або пояснити, що було сказано. Якщо вас не зрозуміли, повторіть ту ж інформацію іншими словами (часто простішими).

3.4.6

Підтримуйте зоровий контакт з відвідувачами музею, які є глухими або зі пошкодженнями слуху. Не використовуйте примітки та не дивіться постійно на одну людину. Такі процедури і так не вітаються, але наслідки виключення збільшуються у випадку аудиторії глухих.

3.4.7

Коли хтось ставить запитання, слід ввічливо ще раз його повторити, щоб переконатися, що всі розуміли, перш ніж вони відповідати. Зверніть увагу, що аудиторія могли не бачити і не чути питання, тому слід повторити на благо всіх.

3.4.8

Якщо гіді працюють з аудиторією слабчочуючих людей, з підтримкою обладнання (системи індуктивної петлі і т.д.), пріоритет віддається гідам, які говорять чітко і відповідно рухають губами для того, щоб найкращим чином підтримувати аудиторію, навіть якщо до співпраці залучені ліпспікер або особа, котра використовує фоножести. Глухі часто переходять на читання по губам однієї людини до іншої: це менш утомливе.

Стосується живих подій, на чолі з глухими, людей з порушеннями слуху, індивідуальних або інтегрованих:

3.4.9

Повинні бути запропоновані резюме, які підкреслюють ключові слова (імена художників і назви художніх напрямків разом з датами), що можуть бути невідомими або їх важко читати пальцевим мето-

дом, і узагальнити ключові питання. Це рішення є недорогим і простіше буде аудиторії глухих ним користатись. Очевидно, що це невелика проблема при використанні мови до тексту.

3.4.10

Якщо подія є подією головного русла, необхідно зробити впровадження, привітати як чуючих, так і глухих відвідувачів, і чітко визначити, на що можна сподіватися.

3.4.11

Важливо, що якщо в цей день ми можемо скористатись з підтримки співробітника, відповідального за організацію групових заходів. Майте на увазі, що серед гостей без проблем зі слухом будуть ті, хто не розуміють, що глухі люди повинні бачити гідів чи перекладачів. Вони можуть бути в неправильно-му місці або перебувати між гідом і аудиторією. Слід розглянути можливість найму додаткового персоналу для усунення подібних ситуацій.

3.4.11

Регулярне планування заходів. Це гарантує, що відвідувачі можуть легко запам'ятати музей і заходи, а також розповісти про це з друзям. Заходи можуть відбуватися: один раз на місяць; раз на квартал; кожного разу, коли є нова виставка. Ви можете розглянути альтернативні заходи для глухих і слабозуючих людей: одного місяця розмова із сурдоперекладачем, другого, за підтримки особи, котра читає по губам.

Приклади доброї практики в Лондоні

Резюме: У цій главі представлені кілька тематичних досліджень щодо успішних заходів в музеях, призначених для глухих людей, різних за характером і підходами, в той час із попередженнями про те, що може піти не так, на прикладі Риму. Незважаючи на те, що книга фокусується на музеях у Лондоні, тому що вони відомі автору, слід зазначити, що успішні проекти для глухих і слабочуючих бувальців музеїв в Нью-Йорку і Парижі, беруть приклад з аналогічних моделей. Безкоштовне програмне забезпечення для завантаження подане в бібліографії.

4.1 National Gallery

4.1.1

Національна галерея (National Gallery) була першою, котра ввела лекції з використанням мови жестів (BSL), в середині 90-х, спочатку як захід, присвячений виключно для гостей, які є глухими, що проводився позаштатним викладачем, за сприяння сурдоперекладача та котрий був організований у кожен першу субота місяця.

4.1.2

З 2005 року принаймні один раз на місяць Галерея реалізує програму, яка була включена до календаря галереї. Зустріч може бути з глухою людиною, яка відома в співтоваристві глухих в Лондоні. Захід може об'єднувати події, орієнтовані на глухих гостей із загальнодоступними заходами.

4.1.3

Обидві форми заходів змішуються і об'єднуються різними підходами, тому що різноманітність і якість є ключовими питаннями для Національної галереї.

4.1.4

Заходи, призначені для глухонімих гостей: можуть відбуватися у неробочий час (це сприяє хорошій видимості на кімнату і зводить до мінімуму шум від інших гостей) і проводитися особою без вад слуху, за сприяння сурдоперекладача (SLI) або глухонімого педагога, працюючого при застосуванні мови жестів, разом з учителем SLI, так щоб слабчуючі могли читати по губах або слухати за допомогою петлі, що одночасно дозволяє контролювати якість, проведеного організаторами заходу, які не знають мову жестів. Деякі події можуть проводитися за підтримки ліпспікера.

4.1.5

Доступність головних заходів: Національна галерея постійний і змінний календар діяльності, в кожному кварталі 1 або більше лекцій може привести глухий, за підтримки вчителя для аудиторії, котрий чує співробітника галереї, котрий знає SLI або котрий користується транскрипцією мови до тексту (для онлайн субтитрів). Останнє особливо підходить для формальної лекції, через що має інтелектуальний доступ.¹⁴

¹⁴ Ця формула була прийнята у NationalPortrait Gallery в Лондоні, яка, принаймні, один раз на місяць, організовує основний захід, що доступний як складова програми у ночі по четвергах і п'ятницях.

4.1.6

Вони стосуються основних подій, які привертають увагу вимогливої аудиторії з різними потребами: добре освічені, завсідники без вад слуху, які з'являються на лекції один раз на тиждень, недільні гості, які не мають широких знань про мистецтво, відвідувачі, чия рідна мова не англійська, і постійні, лояльні глухі клієнти, так само як і багато глухих туристів, які використовують різні мови жестів. Такий підхід гарантує доступність, користується популярністю у відвідувачів і цільової аудиторії.

4.1.7

Висновок: дуже успішна і популярна програма, за підтримки широких знань. Очікується, що викладачі, котрі працюють не на ставку, будуть вивчати твори мистецтва у деталях і захочуть використовувати ресурси власної галереї, а також колекції картин.

4.2 Tate Modern і Tate Britain

4.2.1

Перш ніж відкрили Tate Modern, Галерею Тейт (на сайті не має назви Tate Britain) вона була ще однією установою, яка розробила програму для глухих гостей, з гідом і перекладачем в кінці 90-х, але припинила цю діяльність до кінця 2000 року.

4.2.2

З самого початку планування роботи Tate Modern, що відкрилася в 2000 році, було направлене на те, щоб в ній постійно організовувати заходи для глухонімих відвідувачів, в пізніх годинах у кожен першу п'ятницю місяця, і це триває до теперішнього часу.

4.2.3

Вона дуже популярна і використовує величезний простір, що дозволяє одночасно вмістити багато людей, але вона ще б трохи і стала жертвою свого власного успіху у зв'язку з тим, що кількість відвідувачів в останні роки були настільки висока (більше 100 було нормою), що проблема доступності залів стала питанням сама по собі, гості часто штовхаються, щоб побачити мовця. Водночас, особи, котрі читають по губам, мали свої власні вимоги.

4.2.4

Для того щоб вирішити проблему лекцій, котрі занадто часто відвідували, а також доступності для осіб, котрі читають по губам, було вирішено розділити аудиторію, керуючись їхніми потребами. Лекції, під час котрих використовується мова жестів і вони відбуваються у кожен першу п'ятницю, залишилися як і раніше в програмі, але повторюються тим же або іншим глухим мовцем або викладачем, котрому допомагає ліпспікер, на другу п'ятницю кожного місяця.

4.2.5

Водночас, за останні 2 або 3 роки, щоб забезпечити Tate Britain постійний приплив завсідників, було організовано аналогічні лекції на чолі з глухими, які знають мову жестів, на третю п'ятницю місяця.

Всі проводяться в той же час, з 19 до 20.¹⁵ Сьогодні порівняно небагато відвідувачів в Tate Britain, приблизно від 20 до 25 чоловік, це не достатньо, щоб виправдати необхідність організації окремого заходу з ліпспікером.

4.2.6

Висновок: як і в розділі 4.1, вибір формату дає відвідувачам уявлення про різноманітність, а також зважаючи на потреби тих, хто читає по губах, а вони формують значну частину аудиторії глухих. Тейт довів свою гнучкість і новаторство в підході. Попит на заходи за участю ліпспікерів є відносно новим явищем, але воно розвивається, за що галерея Тейт заслуговує похвали.

4.2.7

Ґрунтуючись на цьому досвіді, автор рекомендує, по можливості, з самого початку створити окремі програми з використанням мови жестів і читання по губах.¹⁶ Детальніше про цю програму, див. 4.4.

4.3 Wallace Collection

4.3.1

Квартальна програма Wallace Collection під назвою **Deaf Visions** (Бачення глухих), була повністю запущена глухими у 2005 році, що дало їй колективну ідентичність¹⁷, що ілюструє те, що глухі люди візуально дуже чутливі і здатні ідеально інтерпретувати мистецтво.

4.3.2

Має форму **лекції**, прочитаної глухим гідом по конкретній темі, а також творчого семінару, проведеного іншим глухим гідом, котрий використовував художні навички для створення індивідуального твору мистецтва або спільного витвору на основі одного з визнаних творів мистецтва в лекції, котрий обговорювався під час лекції: тривалість кожного курсу складає в середньому від 45 до 50 хвилин.

4.3.3

В залежності від теми, семінар може бути і першим, як введення до більш формальної частини програми / лекції або може відбутися після неї. Тривалість заходу планується з 15.30 до 17.30 або 18.00. Музей закривається для відвідувачів о 17.00, тому якщо прийняти останній варіант, спочатку з лекцією, то семінар, як правило, можна було б організувати у формі екскурсії по майстернях, без відволікання уваги додатковим шумом.

4.3.4

2 або 2,5 години виділяється на поєднаний захід, з невеликою перервою (чай і печиво), яка збільшує почуття інтеграції і дозволяє відпочити від концентрації, необхідної під час комунікації.

¹⁵ Одна година – це стандартна тривалість лекції або екскурсії в Великобританії, для кожного виду аудиторії, особливо для глухих людей, які втрачають концентрацію після цього часу. Такий відрізок часу дозволяє побачити в деталях обмежене число предметів, а також відповісти на запитання, котрі аудиторія хотіла б задати. На відміну від цього, автор спостерігав за екскурсією LSF (Langue de Signes Française) в Musée d'Orsay у грудні 2007 року.

¹⁶ Sir John Soane's Museum, річна програма 2012-2013

¹⁷ Королівська академія мистецтв представила назву своєї програми для глухих людей, **InterAct**; насправді, вона має колекцію назв для різних порушень InMind для гостей з деменцією, InTouch для сліпих, і всі вони використовують ці терміни, щоб передавати суть адаптації, яка повинна була бути зроблена для кожної з груп. Це визначення є красномовним прикладом гарної практики, що говорить до головної аудиторії і показує, на що вона може очікувати.

4.3.5

Аудиторія, котра бере участь у цих заходах не велика, від 6 до 20 чоловік, що дає можливість повною мірою зберігати зоровий контакт і сприяє інтеграції. Гіди можуть використовувати мову жестів (BSL) з учителем, SSE, або використати допомогу сурдоперекладача.

4.3.6

Це не рідкість для глухонімих, з різними потребами та стилями спілкування, щоб працювати у спільній реалізації поплудневої частини програми, з тим же перекладачем, що виконує різні завдання, залежно від контексту. Всі члени суспільства в рівній мірі можуть віддаватися участі в заході, навіть якщо їх комунікаційні потреби різні.

4.3.7

У поперечному перерізі Wallace Collection (Колекція Уоллес) це установа, яка приваблює літніх людей, добре освічених, які втратили слух з віком, і останній аспект роботи з відвідувачами буде присвячений саме цій групі.

4.3.8

Висновок: це програма, яка добре оцінюється і стала зразком для ряду дрібніших установ аналогічного розміру і бюджету. Вона інноваційна, реагує на мінливі потреби своєї аудиторії, постійно розвивається на основі високого рівня досліджень і знань від глухих вчителів, сприяє інтеграції різних груп глухих людей.

4.4 Sir John Soane's Museum

4.4.1

Sir John Soane's Museum - це новий музей серед тих, які забезпечують лекції для глухих і слабочуючих гостей, перша з яких відбулася лише в жовтні 2012 року. Музей має деякі обмеження, через що його не можна використати в деяких інших проектах, і це ілюструє труднощі роботи в історичних будівлях. У кожній кімнаті або архітектурний простір невеликий і переповнений пам'ятками, такими як архітектурні фрагменти і скульптури; по-друге, через погане освітлення в деяких приміщеннях з причин архітектури, особливо в зимовий період, які освітлюються свічками; і, по-третє, вплив інших гостей, які хочуть отримати доступ до того ж простору, все це ускладнює, але не унеможливорює організацію екскурсії для глухих відвідувачів, забезпечуючи достатнє освітлення для користувачів BSL і осіб, котрі читають по губам.

4.4.2

Рішення полягає в тому, щоб з самого початку, залучати глухих вчителів у планування освітніх заходів та подолання цих труднощів. Використовується навчальна кімната, яскрава і добре освітлена, і невеликий затишний простір з хорошою видимістю. Число елементів, які можна ставити там, має бути максимально скорочене. Захід може відбуватись у вечірній час, в перший вівторок кожного місяця.

4.4.3

Перша частина навчального заходу завжди починається з показу слайдів, що висвітлюють твори мистецтва, пов'язані з темою лекції (наприклад Soane's Grand Tour). Потім відбувається індивідуальна екс-

курсія по музею, огляд наявних об'єктів, що також може сприйматись як перерва між подіями, потім гості повертаються в зал для навчальних семінарів, займаються творчими видами діяльності і беруть участь в дискусійних групах.

4.4.4

Такий підхід є унікальним, тому що відноситься не тільки до глухих гідів кожного з заходів, але і з початку обґрунтовує необхідність появи там користувачів мови жестів і осіб, котрі читають по губах (а не проведення додаткових заходів для осіб, котрі читають по губам або користуються іншою формою спілкування, такі як лекції з субтитрами, як і у випадку з Тейт і Національною галереєю).

4.4.5

Такий самий освітній захід організовується двічі, один раз для користувачів BSL, а другий раз для осіб, котрі читають по губам, дозволяючи ефективно використовувати музейні ресурси та ті, які мають глухі гіді, котрі живуть за межами Лондона.

4.4.6

Природа музею є унікальною тим, що інституція використовує допомогу глухих гідів, які хочуть працювати з обома групами (в будь-якому випадку це не випадково: іноді глухі гіді з програми BSL з Тейт не хочуть працювати у системі мовлення за допомогою руху губ і навпаки). До складу нинішніх гідів входить глухий читач по губам, який працює з сурдоперекладачем для групи BSL, двоє глухих двомовних гідів, які працюють відразу з двома групами відвідувачів - BSL і особами, котрі читають по губам, а також BSL користувача, який працює безпосередньо з користувачами тієї мови, а також ліпспікер, котрий працює з групою осіб, котрі читають по губам.

4.4.7

Висновок: Ця програма вже користується популярністю. Вона немає простору для залучення великої кількості відвідувачів, але колекція музею є гарантом нескінченного розмаїття у майбутньому.

4.5 Прогулянки і розмови для тих, хто читає по губам

4.5.1

Програма «Прогулянки і розмови для тих, хто читає по губам» проводиться приватною особою, котра є кваліфікованим та досвідченим ліпспікером, співпрацює з музеями та галереями по всьому Лондоні. Вона інтенсивно працює в галузі мистецтва та спадщини по різних країнах і тому має досвід, котрий дозволяє надавати допомогу вчителям і гідам під час заходів такого типу. Вона працює в декількох галереях і музеях, згаданих у наведених вище прикладах.

4.5.2

Її програма, яка проходить приблизно три рази на рік, адресована до людей, які втрачають слух, до тих, хто має необхідність підтримувати попереднє зацікавлення в культурній спадщині, до якої в даний час не мають доступу, через спільні заходи, через те, що, не можуть йти в ногу з розумінням розмовної мови.

4.5.3

Захід має характер прогулянки навколо різних районів Лондона, із зазначенням їх історичної та архітектурної значимості, після чого відбуваються візити в музеї або галереї, де люди проводять вільний час: наприклад, минулого року відбулась прогулянка навколо Albertopolis¹⁸ в Південному Кенсінгтоні в поєднанні з відвідуванням музею Вікторії та Альберта. Так само як у випадку Wallace Collection, це значна двостороння подія, що дозволяє глухим гостям відпочити від тривалої концентрації в процесі комунікації. Ці прогулянки вимагають проникливості у відношенні не тільки до маршруту, але і до відповідних місць, де група глухих людей може зупинитись в безпеці, так, щоб мати хороший огляд на керівників прогулянки, тому що вони повинні зупинитися, щоб прочитати по губам гіда, так що ніщо не може відвертати їхньої уваги під час ходьби.

4.5.4

Оскільки це приватні тури, збирається плата в розмірі £ 5 за прогулянку від кожної людини, що в цілому відповідає платні за екскурсію в Сполученому Королівстві.

4.5.5

Висновок: популярна і успішна програма, яка отримує визнання з року в рік, в основному за рахунок глухих пенсіонерів. Ліпспікер допомагає визначити маршрут відвідування історичних місць і екскурсії для груп глухих людей, наприклад, для тих, хто користується мовою жестів і одночасно глухих і незрячих відвідувачів.

4.6 Приклад: альтернативний підхід в Римі: Galleria Nazionale d'Arte Moderna (GNAM)¹⁹

4.6.1

У галереї Gnam не було ніяких заходів, спрямованих на глухих гостей: замість цього галереї мала постійну інтерактивну мультимедійну виставку, призначену для людей з втратою слуху і зору, котра зосередила увагу на чотирьох ключових працях, розміщених у галереї.

4.6.2

Принцип мультимедійної та мультисенсорної доступності є добрим - всі гості, незалежно від виду неповносправності, насолоджуються збагаченим, чуттєвим досвідом.

4.6.3

Мультисенсорна виставка включала в себе:

- 1 Сенсорні панелі, які повинні були відтворювати текстуру графіки;
- 2 Зображення, отримані методом термоформування, які копіюють графіку;
- 3 Етикетки описані Брайлем і великоформатні букви;
- 4 Маленьких відеопанелі, які не працювали;
- 5 Товсті круглі підкладки, зміст яких був незрозумілий, ніщо не свідчило про те, навіщо вони там були і як їх використовувати.

18 Так називається територія навколо Exhibition Road, Південний Кенсінгтон, де знаходяться численні музеї та інші місця та установи, пов'язані з культурою, спочатку заплановані принцом Альбертом, після Великої виставки 1851 р., котра містила численні великі архітектурні стилі вікторіанської епохи.

19 На підставі власних візитів в Galleria Nazionale d'Arte Moderna і Musei Capitolini (менша виставка того ж типу), Рим, липень 2013

4.6.4

Нічого не було підписано, з вказанням на мету і хоча сенсорні екрани для сліпих людей були річчю явною, мета пунктів 4 і 5 була неясною. Елемент, призначений для полегшення доступності, зробився недоступним у момент його використання!

4.6.5

Потім автор перевіряв виставки. Вони не були оголошені на сайті музею, але врешті-решт вдалося їх знайти. Таким чином, музей не рекламує своїх виставок, адаптованих для глухих і сліпих відвідувачів, через що скоріше знижує свою доступність ще більше.²⁰

4.6.6

Відеопанелі повернулись, як це передбачено, щоб представити коментарі на мові жестів про кожну роботу. Але тоді, коли вони не працювали, була відсутня медіальна підтримка для мови жестів. Товсті, круглі підкладки були вібруючими підкладками для відчуття музики. Для незрячих гостей періодично включали музику за допомогою навушників для того, щоб викликати відповідну атмосферу часу, в яких були створені твори. Глухі гості могли відчувати музику, але не було інструкції про те, як увімкнути обладнання, не знали також, що музика повинна бути включена для того, щоб відчути ефект її дії.

4.6.7

Висновок: Враження, яке зробила ця програма це куточок для людей з обмеженими можливостями, де різні потреби трактуються так само, без розрізнення, що є реліктом застарілих поглядів, згідно з якими люди з будь якою неповносправністю сприймалися в загальних рисах як неповносправні – більше як маса ніж люди. Часто, до глухих люди ставилися як до «невидимих», що також нагадало колись поширене розміщення людей з обмеженими можливостями поза видимістю, в спеціальних школах і установах, незалежно від їх потреб. Мотивація в цьому випадку була більше виключенням, а не включенням.

4.6.8

Якби інтерпретаційні панелі були встановлені в тій же кімнаті де витвори мистецтва, це б забезпечило більш повне враження. Глухі, незрячі і в загальному відвідувачі милувалися б творами разом, що мало б позитивний вплив на всіх.

4.6.9

Вони також мали б кращу видимість, не стільки для того, щоб краще використовувати обладнання, а й помітити поломку обладнання і відремонтувати його.

4.6.10

Очевидна мета – це підготовка постійної експозиції, але пасивні компоненти показали, що не слід покладатися на технології. Мультимедійні технології псуються або старіють, тому її використання в контексті доступності повинна бути ретельно проаналізована.

---

²⁰ http://www.leonardavaccari.it/internal.asp?cat_id=55333&category_name=Le%20vie%20dell%20arte%20attraverso%20le%20emozio

4.7 Висновки: Жодна з цих програм не була успішною, якби не ряд ключових критеріїв:

4.7.1

Музей хотів привернути глухих відвідувачів і стажерів з першого дня, і коригувати свої програми у світлі зворотного зв'язку, який інституція отримала від глухих і слабочуючих гостей, глухих гідів і перекладачів. Це безперервний процес, тому що програми розвиваються з часом: жодна не має статичного характеру.

4.7.2

Важливо слухати гідів (як такого, який чує, так і глухого) і аналізувати інформацію зворотного зв'язку від аудиторії про якість інтерпретації. Важливо також проаналізувати кожну проблему з перекладом або тлумаченням, відмічену аудиторією.

4.7.3

Слід підкреслити, що уможливлення розмови мовою жестів це не візитна картка: це засіб, за допомогою якого відбувається наука по темі. Час від часу ви можете зустрітися з критикою стилю глухих гідів і перекладачів, але, так як мовці мають свій власний спосіб мовлення, так і глухі викладачі і перекладачі.²¹

Планується більше подій, громадськість все частіше наражається на розмови на різні теми під керівництвом різних мовців, і питання стилю перестає бути настільки важливим. Питання, пов'язані з неправильним змістом більш важливіші і являють собою компроміс відносно якості наданої ними інформації.

4.7.4

Регулярний огляд змісту, питань, програм та оцінка персоналу дозволить поліпшити планування подій, щоб приваблювати більше учасників.

---

²¹ Цей факт можна інтерпретувати як типовий процес для зростаючої аудиторії, він зникне, коли він все більше і більше згадується.

Залучення глухих до діяльності музею

Резюме: У цій главі ми обговоримо участь глухих у плануванні та організації культурних заходів у вашому музеї.

5.1 Філософія участі глухих людей на всіх рівнях

5.1.1

«Нічого про нас без нас» це гасло руху боротьби за права неповносправних, яке виражає основне право людей з обмеженими можливостями, щоб вирішувати за себе, тобто, приймати рішення і брати участь в процесі прийняття рішень, що є протилежністю до ситуації, в якій інші приймають рішення від імені людей з обмеженими можливостями. У польській мові фраза нічого про нас без нас має також історичне значення.²²

5.1.2

Рішення слід приймати в консультації з цільовою групою - рішення, прийняті самостійно, без участі цільової групи не будуть брати до уваги деталей, які можуть мати вирішальне значення для успіху культурного заходу за участю саме цієї цільової групи (див. розділ 3.1.2). На практиці це означає, що глухі люди з самого початку беруть участь у плануванні та вдосконаленні освітньої діяльності, орієнтованої на глухих

5.1.3

В ідеальному світі, головний музейний персонал (викладачі, співробітники, що мають контакт з відвідувачами) повинен, до початку заходів адресованих до глухих, взяти участь в інформаційній підготовці. На практиці це не завжди можливо, але таке навчання, безумовно, має бути основою будь-якої програми, так щоб працівники могли прийняти глухих відвідувачів на комплексній основі.

5.2 Етап планування.

5.2.1

Перед плануванням заходів для глухих у вашому музеї, ви повинні контактувати з організаціями на національному, місцевому та регіональному рівні, котрі об'єднують глухих людей з різним ступенем глухоти. Ці контакти будуть мати важливе значення на всіх етапах планування.

5.2.2

Слід запросити представників місцевих і національних організацій, що представляють глухих і слабочуючих студентів з місцевого університету або іншої вищої школи на зустріч з цільовою групою. щоб точно визначити, які заходи повинні бути організовані в музеї, галереї або в іншому місці.

5.2.3

Ви повинні прагнути зрозуміти з самого початку, - важливою є відкритість і готовність слухати.

²² *Nihil novi nisi commune consensu* : Сейм, Радом, 1505

5.2.4

На самому початку, слід підготувати комунікаційну підтримку для різних груп глухих людей, а також запропонувати їй відкрито і без забобонів. Запрошуючи на зустріч, слід попросити аудиторію виражати свої потреби і підтримувала контакт у цьому питанні. Таким чином можна зауважити осіб, котрим, можливо, буде потрібна допомога у більшій мірі (наприклад глухонезрячі).

5.2.5

Ви можете запропонувати, наприклад, наступні поля для вибору:

Мова жестів / читання по губам / фоножести

особи, що записуючий розмовний текст / інше, наприклад, інструкції для сліпоглухих

Ви також можете вказати, які інші заходи підтримки будуть доступні в той день, наприклад, що будуть підготовлені роздаткові матеріали, і що будуть доступні (стаціонарні або переносні) індукційні петлі.

5.2.6

Зверніть увагу, що якщо вам пропонують тільки один із способів комунікації, ви можете досягти тільки до частини глухих осіб і людей з ослабленим слухом. Щоб уникнути непорозумінь, слід чітко окреслити, що в даний час пропонується для підтримки аудиторії і відповідає її вимогам. (Див. 2.3.9 і 2.6.6)

5.2.7

Перший захід може бути проведено на «інавгурації» або вступній сесії, що полягала б у короткій екскурсії з гідом по музею (30-45 хвилин) у дискусійній групі. Таким чином, ви будете заохочувати людей до того, щоб прийти і взяти участь у будівництві інтересу до місця.

5.2.8

З урахуванням описаних вище бар'єрів (розділ 2), слід вибрати відповідне місце в музеї для освітньої діяльності та обговорень. Добре освітлені, інтимні місця є найкращими.

5.2.9

Кожен музей, галерея, або місце є унікальним і різним. Вони розташовані в інших місцях, мають різну історію та культуру. Таким чином, кожна програма буде трохи відрізнятися

5.2.10

Слід заохочувати до дискусії з ключових питань:

- 1 Запитайте аудиторію, чи хтось помітив якісь перешкоди доступу до музею, які повинні бути ліквідовані;
- 2 Якого типу програми цікавлять відвідувачів?
- 3 Чи вони хочуть брати участь у заходах, адресованих до всіх, чи в окремих заходах, адресованих виключно ним?

5.3 Етап реалізації

5.3.1

Якщо ви думаєте, що це підходить для вашого музею, розгляньте питання про участь глухого волонтера, який буде виступати в якості господаря, принаймні, на заході інавгурації - той, хто відомий в на-

вколишньому середовищі і може представити подію і людина, котра говорить. Це допоможе встановити зв'язок між музеєм і аудиторією.

5.3.2

Такий глухий господар також може бути джерелом об'єктивної зворотного зв'язку самої розмови (якість і зміст розмов і їх інтерпретації), та інформації, котра стосується почуттів аудиторії.

5.3.4

Попросіть про зворотну інформацію від аудиторії. На завершення кожної події, добре використовувати просту анкету, яка ясною і недвозначною мовою дозволить аудиторії виразити думку. Використайте результати цього питальника для опрацювання свого власного аналізу і передайте його всім можливим зацікавленим особам: мовцеві (глухому або без вад слуху), відділу зв'язку і освіти. Це призведе до більш ефективного планування та підвищення якості заходів у майбутньому.

5.3.5

По можливості, використовуйте глухих гідів. Музеї, які визнають переваги використання глухих гідів, отримують багато зисків. Питання про глухих гідів обговорювалося більш докладно в главі 6, так як це один з ключових елементів нових і ефективних програм. Розглянемо участь глухих в різних ролях, наприклад, при праці над елементами, які ви розміщуєте на сайті музею. Кліпи можуть бути надзвичайно корисні не в якості реклами, але і як частина підготовки для слабочуючих гідів.

5.4 Рекомендації

5.4.1

Оцініть свої стратегії після першого заходу. Що було добре? Що може бути краще?

5.4.2

Оцініть рекламу про захід - чи захід був достатньо розрекламований? Хто з'явився?

5.4.3

Дайте позитивну відповідь на зворотній зв'язок з громадськістю та використайте отриману інформацію на стадії планування.

5.4.4

Організуйте зустріч всіх учасників після проекту, щоб визначити проблеми, які є специфічними для вашого музею, а також більш широкі питання, пов'язані з доступом. Таким чином, кожен матиме можливість брати участь у прийнятті рішення.

5.4.5

Уважно слухайте думки, котрі можуть вказувати на низьку якість інтерпретації, такої, яка є невідповідною до теми або такої, яка впливає з відсутності забезпечення відвідувачам повного інтелектуального доступу.

Навчання для глухих бути музейними гідями

Резюме: У цій главі обговорено питання повинні ролі глухих гідів та альтернативні методи пошуку і навчання такого персоналу

6.1 Усунення дальших бар'єрів через залучення глухих у якості гідів

6.1.1

Таким бар'єром є посередництво третьої сторони. Навіть там, де використовують гідів, який чує, і досконалого сурдоперекладача або ліпспікера, це не замінить особисті відносини між мовцем і учасником лекції.

6.1.2

Участь глухого гідів, котрий використовує мову жестів чи особи з вадами слуху, вони мають перевагу у двосторонній емпатії. Глухий гід здатний співпереживати і передбачати проблеми з мовою і комунікаційні проблем з аудиторією і стає зразком для наслідування громадськості.

6.1.3

Є багато речей, які слід враховувати в процесі навчання для глухих музейних гідів. Перш за все, слід визнати, що ця людина має бути, по можливості, відповідно кваліфікованою, тобто задовольняти вимоги, подібні тим, які застосовуються у сфері освіти музею.

6.1.4

Музейна освіта у Великобританії - проводиться кураторами, що спеціалізуються в певній дисципліні історії мистецтва (часто для дорослої аудиторії), а також інших фахівців, які мають кваліфікацію в галузі освіти (особливо для дітей). Більшість музеїв наймають професійних тренерів та надійних фрілансерів, які можуть працювати в різних галереях, спеціалізуватися на художніх тренінгах, екскурсіях іноземними мовами, або бути екскурсоводами для конкретної аудиторії.

6.1.5

Більшість глухих гідів – це фрілансери, які працюють в самих різних галереях і пов'язані з декількома різними робочими місцями. Ця модель характерна як у Великобританії, так і Франції.

6.1.6

На практиці може бути важко знайти і утримувати достатню кількість глухих і слабочуючих, які і володіють відповідною кваліфікацією, і мають досить ентузіазму, щоб взятися за цю роботу.

6.1.7

Таким чином, навіть у програмах, що реалізуються протягом тривалого часу, відсоток глухих і слабочуючих викладачів залишається невеликим по відношенню до кількості програм скерованих в даний

час до глухих. Музейна освіта є дуже спеціалізованої дисципліною, яка, природно, привертає невеликий відсоток населення. Знаходження меншин в меншості є непростим завданням.

6.1.8

Навіть глухі люди, які є професіоналами у музеї, і їх досить багато, не можуть відчувати себе комфортно під час великих заходів, спрямованих на глухих. Не існує жодного фактора, і жоден глухий член персоналу не повинен відчувати, що він змушений взяти участь в певному проекті, якщо він не відчуває себе готовими до нього, і тільки тому, що він глухий. Там можуть бути бар'єри, котрі помічають лише ті люди, (див. 2.3, 2.4 і 2.6). Можливо, у них є інші інтереси, наприклад, зацікавлення у дослідженнях, і вони не відчують себе впевнено, під час публічних виступів, будь то через глухість, або через свій тип особистості, або тому, що вони не перебувають в компанії з іншими глухими особами або з особами з порушеннями слуху, або тому, що їм не вистачає спеціальних навичок мови і комунікації.

6.1.9

При розробці програми, можна потрапити на таких глухих фахівців в галузі музейної освіти, які зацікавлені такого типу проектами, і мають мотивацію та навички, необхідні для участі в навчальних програмах, що проводяться глухими людьми і могли би проводити такі види діяльності у майбутньому. Рекламу цього типу навчання можна помістити у професійних інформаційних бюлетенях та журналах, а також у публікаціях, присвячених глухим.

6.1.10

Найголовніше, щоб запустити програму: модель, яка ведеться глухими людьми або участь глухих викладачів може бути реалізована пізніше. Якщо ви не маєте у своєму розпорядженні глухих гідів, не хвилюйтеся: не дозволяйте цьому зупинити реалізацію програми для глухих і слабочуючих у вашому музеї. З часом ви знайдете глухих гідів.

6.1.11

Цілком можливо, що з вашої аудиторії виокремиться глухий гід. Так сталося під час останнього тренінгу у Великобританії. (Signing Art, 2012).

6.2 Рекрутингові пропозиції щодо глухих гідів:

6.2.1

Базові навички повинні бути такими ж, як для звичайних гідів, тобто кваліфікація у відповідній дисципліні, наприклад, археологія, дизайн, історія та історії мистецтва та / або педагогічна кваліфікація.²³

6.2.2

Беручи до уваги існуючі бар'єри на шляху навчання, люди з подібними кваліфікаціями, також повинні бути допущені до навчання, або, як це було запропоновано у розділі 6.4.7, вибрані з ентузіастів. Така модель групи обговорювалась у розділі 6.10.

---

23 Callow, 2001, 6.1, с. 19

6.2.3

Для того щоб знайти підходящих кандидатів розмістіть оголошення в пресі, що скерована на глухих осіб та мистецьких організацій, членами яких є люди з обмеженими можливостями та глухі.

6.3 Методологія їхнього навчання:

6.3.1

Індивідуальні екскурсії за сценарієм, підготовленим музеєм. Деякі музеї проводять лекції за сценарієм та екскурсії з гідями, котрі спеціально використовуються для проведення цих лекцій. Це означає, що будь-яка людина може прочитати лекцію за сценарієм сценарій по заданій темі, якщо вона була належним чином навчена, а глухі гіді можуть навчитись того ж змісту, як і гіді без вад слуху (і можуть бути навчені разом з ними при відповідній підтримці комунікації). Навчання включатиме в себе викладання цього конкретного сценарію або групи сценаріїв.

6.3.2

Переваги: Цей метод дозволяє різним глухим особам, які не обов'язково мають відповідну спеціалізацію, і які підходять для цієї ролі, читати лекції в музеї на тому ж принципі, що і їхнім колегам без вад слуху, які також не обов'язково мають класичний музейний досвід.

6.3.3

Це можна повторити для кожної теми, для якої музей має стандартні сценарії.

6.3.4

Це найдешевший спосіб, що дозволяє включає глухих викладачів на рівні зі своїми колегами без вад слуху, котрим буде даний той же сценарій і з тими же стандартам.

6.3.5

Цей метод добре підходить для музеїв, котрі опираються на фактах, таких як Музей науки в Лондоні, а також у випадку історичних місць, що представляють історичні факти або реконструкцій подій у відповідності зі сценарієм, наприклад, організації Historic Royal Palaces в Лондоні.

6.3.6

Це також чудовий метод для дітей та молоді, котрих можна регулярно оновлювати під час свят або для шкільних груп.

6.3.7

Цей метод також підходить для невеликих музеїв, які мають невеликі колекції або обмежені можливості, і це дозволяє глухим гідям повторити стандартні екскурсії по музею для середньостатистичного відвідувача, але в комфортних умовах, направлених до глухих

6.3.8

У разі академічних установ більше уваги слід приділити на дотримання сценарію, а не свободі інтерпретації, однак інші установи з меншими колекціями може стимулювати глухого гіда надати додаткову інформацію та інтерпретацію.²⁴

6.3.9

Він може служити в якості основи для талановитих глухих гідів для подальшого навчання на більш пізньому етапі.

6.3.10

Недоліки: Навчання повинно будувати довіру під час відповіді на питання аудиторії і не повинно обмежуватися тільки до сценарію. Глухі одержувачі мають високу візуальну свідомість і вимагають від гіда надання інформації про найменші візуальні елементи. Більше того, маючи на увазі освітні бар'єри, вони може попросити про додаткову інформацію для з'ясування піднятих питань. (див. 2.4).

6.3.11

Аналогічним чином, спеціальна підготовка може також мати обмежений діапазон регулярно повторюваних тем, що не будуватимуть довгострокової лояльності відвідувачів.

6.3.12

Це може віднімати багато часу і вимагати отримання знань на тему без підтримки для подальшого розвитку.

6.3.13

Таке рішення не підходить для середовища схильного на інтерпретації, наприклад, художніх галерей, де ви зобов'язані не тільки надавати факти, а й мати спеціальні знання предмета і обговорити художні теорії.

6.3.14

Внутрішнє навчання: Музеї, що починають або продовжуються серію лекцій, котрі ведуть глухі особи, може запропонувати індивідуальну програму навчання. Це вимагатиме окремої лінії розвитку, і зазвичай пропонується після створення програм, для того, щоб легко проілюструвати необхідність програм, котрі ведуться глухими гідями і виправдати витрати. Це може опиратись на минулому досвіді і запропонованих екскурсіях за сценарієм.

6.3.15

Прикладами такого навчання були програми, в котрих певна інституція стала центром передового досвіду для такої підготовки. Було їх порівняно не багато: 3-річна програма у Луврі в 90-х роках ХХ століття з метою навчання глухих гідів, котрі проводять екскурсії в багатьох муніципальних та національних музеях та об'єктах культурної спадщини в Парижі²⁵ і 4 програми, запропонованих в галереї Тейт в першому десятилітті двадцять першого століття (ArtSigns 2001, 2003, 2005, і ArtSign, 2012).

²⁴ Наприклад, в Geffrye Museum в Лондоні, музей притулків для бідних, в якому представлені зміни в домашній обстановці від шістнадцятого століття до наших днів. Лекція про будинок з 30-х років ХХ століття, автор включив свій досвід дорослішання в будинку, який до цих пір зберігає оригінальні риси.

²⁵ Derycke, 1994; Réunion des musées nationaux, Musées de la ville de Paris; Centre des monuments nationaux (dawniej Caisse nationale des monuments historiques)

6.3.16

Програма Лувру і ArtSigns 2005 запропонували академічні заняття з історії мистецтва та майстер класи з методики викладання, котра черпалась від викладачів без вад слуху.²⁶ ArtSigns 2005 був найдовшим з трьох програм ArtSigns, який був заснований на більш обмеженому досвіді ArtSigns 2001 і 2003; Програма у 2005 році складався з 6-місячного циклу щотижневих семінарів.

6.3.17

ArtSigns 2005 проводився у партнерстві з Університетом City Literary Insitute в Лондоні (City Lit), який спеціалізується на безперервній освіту для глухих студентів та Shape Arts - організація підтримки мистецтва для глухих та неповносправних. Програма завершилася отриманням кваліфікацій у викладанні дорослими слухачами²⁷ і охоплював в основному викладання глухими викладачами в City Lit, а також встановив викладачів мистецтва в Tate.

6.3.18

Маючи на увазі економічні бар'єри (див. п. 2.5), цей курс фінансували 3 установи-партнери для того, щоб студенти могли взяти участь у ньому безкоштовно.

6.3.19

Переваги: Такі курси гарантують те, що глухі викладачі отримують ті ж можливості для навчання, як їхні колеги у формі без вад слуху, яка їм підходить найкраще, а також містять у собі спеціальні вимоги щодо лекцій та екскурсій для глухих. Такі програми ламають наявні бар'єри, дозволяючи глухим взяти участь у професійному навчанні з відповідної комунікаційною підтримкою.

6.3.20

Мінуси: Ці курси дуже дорогі і вимагають фінансової підтримки, особливо там, де є економічні бар'єри. Їх повторення вимагає значних фінансових та організаційних затрат, при чому рівень утримання у професії глухий гідів не дуже високий по відношенню до їхнього фінансування. Однак ці програми усувають інтелектуальні бар'єри забезпечуючи високу якість підготовки в належному контексті для слабчующих гідів.

6.3.21

Для подолання цих проблем, музей Тейт ввів короткий курс, що складається з чотирьох інтенсивних семінарів, спрямованих на залучення більшої кількості глухих людей до праці в цій професії: Signing Art (2012). Завдяки використанню фінансової допомоги Skills Funding Agency (Навички агентства Фінансування), ті чотири семінари зосередились на науково-дослідницьких навичках, загальних навичках навчання, навичках викладання в BSL і роботі в музеях. За винятком останньої навички, всі інші викладались кваліфікованим персоналом, і навчання також включало менторські сесії, спрямованих на доповнення курсу.

26 Автор цієї публікації закінчила програму ArtSigns, 2005. Хоча вона була особою, яка практикує, вона визнала програму як корисну для безперервного професійного розвитку та отримання акредитації.

27 City and Guilds Further Education Teaching 7407

6.3.22

Курс був записаний на мові жестів і з субтитрами для того, щоб студенти могли повернутися пізніше до навчальних матеріалів і для того, щоб інші установи могли використовувати його в якості основи для подібних курсів.

6.4 Пропозиції інших можливих рішень:

6.4.1

Існує варіант, що, коли один музей починає тренінги, інші музеї та місця культурної спадщини можуть приєднатися до того музею і створити асоціацію, що пропонує різноманітні навчання і поділити фінансові витрати, і таким чином збільшити шанси на залучення зовнішнього фінансування від професійних організацій, національних чи міжнародних.

6.4.2

У Лондоні як у Тейт та інших місцях, продовжується професійний розвиток співробітників музею, глухих гідів і фахівців комунікації (див. також 6.11)

6.4.3

Модель співпраці може також підтвердитись в організації заходів в місцях з відповідними спорідненими колекціями з ціллю пропозиції високоякісних заходів, які забезпечують нові перспективи для глухих відвідувачів.

6.4.4

Окремі установи можуть запропонувати стипендії для глухих студентів для фінансування підготовки або навчання разом зі своїми колегами без вад слуху. Однією з таких установ є організація Historic Royal Palaces в Лондоні, яка є прекрасним прикладом подолання фінансових, освітніх та економічних бар'єрів, з метою забезпечення додаткового навчання глухого гіда, який успішно завершив програму Signing Art в Тейт. Він взяв участь у спільно фінансованій підготовці з колегами без вад слуху і отримав кваліфікацію національного гіда.²⁸

6.4.5

Цей метод може бути придатним для отримання високих стандартів якості та забезпечення робочих місць в секторі для глухих, але також потрібне спеціальне навчання для роботи з глухими клієнтами, яке не можна отримати за допомогою цього методу.

6.5 Рекомендації для найму глухих у якості гідів:

6.5.1

Аудиторія: Ви повинні ретельно розглянути ваші цілі та цільову аудиторію. Слід розглянути відповідність глухого викладача до клієнтів і подумати, чи потрібна додаткова підтримка комунікації для викладача або слухачів.

²⁸ Рівень 2 гіда, Institute of Tourist Guiding, перший рівень, який закінчується рівнем 4 гіда і Блакитний Знак професійного гіда. Дивитися <http://www.itg.org.uk/guide-to-guiding/level-2.aspx> - більш детальна інформація про кваліфікацію

6.5.2

В ідеальному випадку, глухі люди захочуть зламати бар'єри спілкування між різними групами глухих і бути готові працювати для досягнення цієї мети. На практиці вони можуть віддати перевагу працювати з конкретною групою (користувачів мови жестів або слабочуючих і глухих) і повинні поважати цей вибір.

6.5.3

Особи, які найкраще підходять для роботи з обома аудиторіями будуть глухі люди, які відчують, що у них є щось спільне з обома групами.

6.5.4

Резюме: слід заохочувати глухих викладачів до створення резюме, як це пропонується в 3.4.9 та / або повних сценаріїв. У Великобританії це стандартна процедура в разі живих подій, які не мають написів і це виконує чотири основні функції, які мають вирішальне значення для доступності та хороших вражень:

- 1 Очевидно, що ви повинні ретельно вивчити сценарій викладача - доповідача, як глухого так і ні, вони не повинні користатися нотатками, тому що вони не можуть тримати нотатки в руках під час говоріння або тримати мікрофон або інше допоміжне пристосування, не повинні переривати зоровий контакт з клієнтами.
- 2 Це дозволяє музею контролювати якість інтелектуального змісту.
- 3 Це підготовчий матеріал для фахівців з надання підтримки комунікації (мова жестів / фоножести / ліпспікер)

Це стає ще однією формою доступу до громадськості за допомогою доступності слова в письмовій формі.

Мовні питання на мові жестів в галузі історії мистецтва

7.1 Історична довідка:

7.1.1

Мова жестів має багату та довгу історію, яка все ще розвивається, як все більше і більше глухих людей має доступ до вищої освіти і може вибрати такі стежки кар'єри, які раніше були для них недоступні. Це, в свою чергу, викликає постійну еволюцію мови жестів.

7.1.2

Діяльність в культурній галузі здійснюється у мові жестів і сприяє її еволюції.

7.1.3

Протягом останніх 20 років у музеях Великобританії постійно перебувають сурдоперекладачі, котрі сприяють створенню нових символів в BSL [Британський мову жестів], яких регулярно використовують в контексті музею, і котрі отримали широке визнання. Тим не менш, деякі терміни, такі як, наприклад, Імпресіонізм не мають стандартного знаку.

7.1.4

Забезпечення освітньої діяльності в музеях і інших місцях сприятиме розширенню рідного словника мови жестів в кожній країні; цей розвиток слід ретельно реєструвати і лінгвістично доводити для створення легкодоступного джерела для тих, хто працює в інших музеях.

7.1.5

Міркування над цими питаннями важливе не тільки через розвиток мови жестів, що у випадку музеїв, є всього лише побічним продуктом. Основна мета музеїв повинна полягати в організації заходів і передача високоякісного освітнього контенту, повністю зрозумілого аудиторії глухих.

7.1.6

Музейні викладачі повинні, наскільки це можливо, розуміти ці питання, контролювати якість та перевіряти, чи зміст передається відповідним чином. Це особливо важливо, тому що багато музейних викладачів мало знають про мову жестів. Сурдоперекладачі повинні бути в змозі розширювати свої знання і, по можливості, мати певну ступінь знань з історії мистецтва.

7.1.7

Програма навчання глухих музейних гідів і сурдоперекладачів, які хочуть працювати в музеях повинен включати в себе створення відповідного словника.

7.1.8

Жест, що виражає термін, пов'язаний з мистецтвом має бути знаковим, тобто фізично представляти унікальну візуальну рису об'єкта, витвору мистецтва, тенденції, або особи, і в той же час пояснювати сенс, тобто абстрактний атрибут або причину появи.

7.2 Деякі із символів і їх етимологія:

7.2.1

Власні імена в мові жестів:

7.2.1.1

Вінсент Ван Гог: жест відрізання вуха. Це власне ім'я мовою жестів є унікальним і універсальним, а також має біографічний контекст.

7.2.1.2

Сер Джошуа Рейнольдс: жест схожий. Рейнольдс намалював автопортрет будучи глухим, і тому його ім'я мовою жестів імітує його руку за вухом, точно так, як на портреті.

7.2.1.3

Констебль: ім'я англійського художника пояснюється просто як переклад англійського слова констебля або поліцейського. Однак ім'я мовою жестів не можуть бути зрозумілі на інших мовах, в яких немає ні слова констебль, або нема жести на слово поліцейський.

7.2.1.4

Пікассо: Цей жест є більш складним. Є так багато жестів, скільки «фаз» роботи над ним! Найбільш відомі портрети Пікассо, які представляють людське обличчя в різних площинах. З цієї причини, більшість жестів заснована на ідеї наближення обома руками до обличчя, а потім рух обличчя і рук в протилежних напрямках, так, щоб вказати на невідповідність між площинами.

7.2.2

Основні поняття в мистецтві:

7.2.2.1

Кубізм: Руки лежать одна над іншою, кожна рука зігнута, що нагадує літеру схожу на куб. Верхня долоня рухається в напрямку мовця, зберігаючи форму літери "с", а нижня долоня перевертає форму літери "с" вниз. Потім верхня долоня переміщується до нижньої і вверх, перед іншою рукою, з поворотом на 90°, щоб потім з нею з'єднатись. Цей жест відображає рух між площинами і перспективи характерні кубізму. Цей жест, таким чином, має ту "етимологію", як ім'я Пікассо на мові жестів.

7.2.2.2

Готичний: Це ще один жест, який має багато версій. Архітектура цього періоду характеризувалася стрілочастими арками, що робить його легко розпізнавальним, ця функція також є характеристикою принципів філософії того часу. Візуально, ви можете повернути його, піднімаючи два пальці вгору, так, щоб вони нагадали високі стовпи, а потім зустрілися на вершині, як на даху гостроверхої арки.

7.2.2.3

Натюрморт: немає однієї конкретної форми, тому що в значній мірі залежить від контексту. Це поняття може бути переведено буквально як мертва + природа, що відповідає багатьом голланд-

ським думкам про смерть. Для зображень тварин, буквальний переклад французької неживої природи ('натюрморт') є найбільш значущим. Інші, такі як зображення квітів найкраще представляють показ пелюсток, що падають з квітів, що передають сенс "мертвої природи" в цьому контексті: швидкоплинність часу і присутність смерті.

7.2.2.4

Сюрреалізм: використовуючи взаємозв'язок між несвідомим і підсвідомим, створено жест, що складається з положення руки на потилиці. Цей символ, за загальним визнанням є таким ж, як "імплант слимака", але тут цей жест має інший контекст, і лише жест запозичений для цього абстрактного поняття.

7.3 Резюме:

Вищевказані поняття є прикладами завдань, які належить прийняти опрацьовуючи відповідний словниковий запас на мові жестів.

7.3.1

Слід зазначити, що глядачі можуть бути не знайомі з цими жестами. З цієї причини, добре буква по букві показати ці слова мовою жестів, перш ніж вони будуть введені як жест, який ілюструє концепцію, з тим, щоб ознайомити публіку зі змістом, контекстом і вживанням жесту.

7.3.2

Окрема програма для створення словника або записів цих символів, з метою створення банку лексики, доступного для всіх практикуючих мову жестів

Самовіддача

Резюме: У цій главі розглядаються тематичні дослідження, які природним чином привабливі для глухих відвідувачів музею, і як вони можуть підняти планку як для глухих відвідувачів музею, так і кураторів виставок без вад слуху.

8.1 Філософія рівного доступу: двосторонній потік

8.1.1

Глухі і слабочуючі відвідувачі хочуть отримати доступ до розмов на тому ж інтелектуальному рівні, як і всі інші. Вони хочуть заглибитись у різні теми. Всі теми і підходи можуть бути застосовані.

8.1.2

Створення тем для цього типу груп відвідувачів створює можливість для Музеїв / галерей впровадження інновацій, тому що перспектива глухої людини дає нову перспективу у зрозумінні творів мистецтва: аналогічно до музейної справи мейнстріму, який в даний час має справу з різними способами читання твору мистецтва через призму різних культурних перспектив.

8.1.3

Цей підхід особливо корисний при створенні програм для глухих від початку, тому що ці програми розробляються саме для їхніх потреб; і, таким чином визнає характеристики, які становлять особливий інтерес для глухих, наприклад, спосіб, як жест передає історію. Ця функція, в свою чергу є одним з ключових питань іконографії, яка є хорошим способом приближення саме цієї теми.

8.1.4

ерше з цих тематичних досліджень бере до уваги релігійне малярство Східної та Західної християнської традиції, портрети і групові портрети типу "жанрова картина" з метою відкриття того, як використовувати жест, щоб показати розмову, історію і емоцію в рамках конкретної мови мистецтва, подібної до мови жестів.

8.1.5

Глухі люди, природно, зацікавлені спадщиною знаменитих глухих людей, їх приклади можуть бути дивними. Приклади таких людей включають глухого астроном Джона Гудріка, сер Джошуа Рейнольдса, 29 глухого художника, присутнього в багатьох британських колекціях, котрий є основною темою подальших тематичних досліджень.

8.1.6

Ці теми відкриття нової програми музею, і вони не є єдиним пунктом програми, ці теми також можуть бути використані під час урочистих заходів з нагоди різноманітності.³⁰

29 У Джона Гудріка неодноразово втілювались глухі костюмні актори, Джон Уілсон і Марк Нельсон в National Maritime Museum [Національний морський музей], в Грінвічі, Лондон.

30 Наприклад, з 2011 року, the National Gallery [Національна галерея] у Лондоні, організувала ряд проектів, пов'язаних з неповносправністю та художниками з обмеженими фізичними можливостями в галереї, що співпало з Liberty festival [Фестиваль свободи] для людей з обмеженими можливостями, який проходить щороку перед Галереєю на Трафальгарській площі

8.2 Перший приклад: мова жестів.

8.2.1

Посилання доступні у виносках.

8.2.2

Перша робота - це диптих 15 століття, маловідомого італійського художника Антоніо Чічогнара зображає Благовіщення, в якому жест долоні відображає Лк 1,28, 1,38. Ці два зображення ілюструють основні аспекти богослов'я Благовіщення і розмови між двома людьми.³¹

8.2.3

Друге зображення розвиває "розмовний" аспект в роботі 17 століття французького художника Філіпа де Шампейн. У жесті привітання ангел не простягає долоню, а вказує пальцем в небо. Цей простий жест є "мовою жестів", що вказує на джерело повідомлення з небес. Це ілюструє повідомлення, тому що жест вказує на голуба - символ Святого Духа. Таким чином, величезна кількість інформації передається в одному жесті. Марія схиляє голову, приймаючи не тільки святого гостя, але й приймає повідомлення.³²

8.2.4

Мурільо. Трохи пізніше в сімнадцятому столітті Мурільо зробив внесок у розвиток мови мистецтва в контрреформації. Його герої використовують ті ж жести, хоча і в дещо менш формально, ніж у Шампейна. Мурільо займався розмовами з сільською біднотою, тому що вони були його моделями, і їх жести були набагато менш формальним і більш природним, намальовані швидкими ударами кисті і ангел вказує на швидке прибуття. У руках ангела, ми бачимо, лілію, котру він тримає у дуже неформальний спосіб, як ніби сільських хлопчик дає квітку дівчині. Але, поки квітка ще не передана. Ми бачимо той момент, коли ангел передає повідомлення і подив Богородиці ще не пройшов. ³³

8.2.5

Дискусія підсумок: такий підхід відмінний, як головна тема нової програми, а також у викладанні основних предметів на основі аналогії з мовою жестів. Чи які інші предмети можуть викладатися таким методом (наприклад, мова квітів, мова мистецтва, портрети)? Як цей підхід проливає світло на нове розуміння творів мистецтва викладачами музеоу?

8.3 У другому прикладі: спадщини глухих та їхні нові перспективи

8.3.1

Сер Джошуа Рейнольдс (1723-1792) став одним з головних художників вісімнадцятого століття Британії, і вінцем його кар'єри була посада директора Royal Academy of Arts [Королівської Академії витончених мистецтв] і лицарський титул.

31 <http://wallacelive.wallacecollection.org/eMuseumPlus?service=ExternalInterface&siteId=1&module=artist&objectId=4527&viewType=detailView&lang=en&actionListenerClassName=ch.zetcom.mp.presentation.tapestry.util.customCode.ActivateDetailTabPos2ActionListener>

32 [http://wallacelive.wallacecollection.org/eMuseumPlus?service=direct/1/ResultDetailView/result.inline.detail.t1.collection_detailInline.\\$TsplImage.link&sp=13&sp=Sartist&sp=SfilterDefinition&sp=0&sp=3&sp=1&sp=SdetailView&sp=29&sp=Sdetail&sp=1&sp=T&sp=0&sp=SdetailView&sp=3](http://wallacelive.wallacecollection.org/eMuseumPlus?service=direct/1/ResultDetailView/result.inline.detail.t1.collection_detailInline.$TsplImage.link&sp=13&sp=Sartist&sp=SfilterDefinition&sp=0&sp=3&sp=1&sp=SdetailView&sp=29&sp=Sdetail&sp=1&sp=T&sp=0&sp=SdetailView&sp=3)

33 [http://wallacelive.wallacecollection.org/eMuseumPlus?service=direct/1/ResultDetailView/result.t1.collection_detail.\\$TsplImage.link&sp=10&sp=Scollection&sp=SfieldValue&sp=0&sp=0&sp=2&sp=SdetailView&sp=6&sp=Sdetail&sp=0&sp=F](http://wallacelive.wallacecollection.org/eMuseumPlus?service=direct/1/ResultDetailView/result.t1.collection_detail.$TsplImage.link&sp=10&sp=Scollection&sp=SfieldValue&sp=0&sp=0&sp=2&sp=SdetailView&sp=6&sp=Sdetail&sp=0&sp=F)

8.3.2

Він втратив слух у двадцять років під час своєї поїздки до Італії з метою вивчення мистецтва, і його глухота поглиблювалась в наступні роки.

Його втрата слуху могла бути генетичною, тому що інші члени його родини також не чули. Так як його часто бачили з слуховою трубкою, ту трубку іноді називають “труба Рейнольдс.” Протягом кількох років, його зір також погіршився, а в кінці свого життя він був у стані, який сьогодні ми називаємо як «глухонімий».

8.3.3

З цієї причини автор регулярно читає лекції з життя і творчості сера Джошуа Рейнольдса, для котрого його глухота мала глибокий і тривалий вплив на творчість, що дає нам безліч перспектив в області неповносправності і буття глухим.

8.3.4

На практичному рівні, він не погоджувався говорити в той час як тривала постановка, що викликало невдоволення його моделей. Він виявив глибокий інтерес до жесту і засобів вираження, які зробили його картини одними з кращих щодо проявів руху. Він також був глибоко зацікавлений мистецтвом всіх видів, але його дружба з акторами та письменниками були чимось більшим, ніж просто загальними інтересами. Це не випадково, що він був оточений акторами та письменниками, людьми, які були талановиті в вираженні думки мовою тіла і експресією (у відповідному контексті і за допомогою мови тіла), а також майстрами писемності.

8.3.5

Семюел Джонсон, один з його близьких друзів, був творцем першого словника англійської мови. Рейнольдс був досить близьким до нього, щоб бути в змозі зобразити його без лестощів. У цьому портреті ми бачимо Джонсона у повноті нервового напруження, що зраджують його долоні. Інший портрет показує Джонсона як особу, котра страждає від короткозорості. Цей портрет обурило його, тому що Джонсону не подобалось, коли його зображували як “блимаючого Сема”³⁴

8.3.6

Рейнольдс не боявся малювати неповносправність, яка свого часу була чимось особливим. Крім того, також зобразив себе в окулярах.³⁵ Він створив серію автопортретів і декого з його друзів, у тому числі портрет Джонсона, як “блимаючого Сема” і автопортрет глухого.³⁶ Це зображення зроблено художником носить ім'я мовою жестів, що імітує жест, показаний на портреті.

8.3.7

Ви можете використовувати багато цікавих культурних перспектив, з тим щоб привести культуру глухих людей і пролити нове світло на те, як особи без вад слуху, котрі є частиною відвідувачів музею, сприймають Рейнольдса.

---

34 <http://www.npg.org.uk/collections/search/portraitLarge/mw03491/Samuel-Johnson>

35 <http://www.bridgemanart.com/en-GB/asset/369841/reynolds-sir-joshua-1723-92-after/self-portrait-wearing-glasses-c-1788-oil-on-panel>

36 <https://www.tate.org.uk/art/artworks/reynolds-self-portrait-as-a-deaf-man-n04505>

Висновки та основні рекомендації:

Резюме: У цій главі висвітлені деякі ключові питання і представлені деякі висновки про переваги створення доступу до освіти.

9.1 Чому слід прагнути до задоволення потреб глухих людей, які відвідують музеї?

9.1.1

Аудиторія глухих сама може дати нам відповідь, незалежно від того, чи скаже нам те мовою жестів, чи розмовною, чи обома способами. Аудиторія глухих є одним з найвідданіших типів аудиторії, явище, яке спостерігалось у всіх лондонських музеях. Статистика відвідин глухими музеїв, до яких вони мають повний доступ засоромили б стереотипного «культурного» професіонала середнього класу; глухі люди, принаймні раз на тиждень брали участь у культурних заходах, до яких вони мають повний доступ.

9.1.2

Успішні культурні заходи за участю глухих свідчать про усунення цілком реальних, хоча невидимих бар'єрів і сприяння навчанню протягом усього життя. Відвідувачі музеїв зазвичай приходять туди, щоб розширити свої знання про світ, або відкрити для себе нові, невідомі світи, глухі і слабочуючі також відвідують музеї з цих причин, а також відвідують, щоб поповнити знання, здобування якого не було очевидним для них.

9.2 Як музей, галерея або місце отримає з цього вигоду?

9.2.1

Усунення бар'єрів для глухих принесе значні соціальні вигоди музеям, через просування талановитих глухих, які разом сприяють освітній діяльності.

9.2.2

Вони отримають нові і важливі спостереження з точки зору інтелектуальної культури, котрі глухі люди приносять до інтерпретації творів мистецтва через мову тлумачення іконографію і символіку через "глухі очі" і відкриття для себе менш відомих аспектів творчості крізь призму спадщини глухих.

9.2.3

Глухі люди дуже спостережливі і ставлять освітній персонал перед завданням вивчити роботу в найдрібніших подробицях, що дозволяє їм оновлювати свої знання і розуміння цих робіт.

9.3 Які вигоди отримають інші відвідувачі?

9.3.1

Інші відвідувачі отримують вигоду від спостереження за діяльністю для глухих та слабочуючих відвідувачів. Особи з втратою слуху, котрі можуть не ідентифікувати себе як ті, котрі втратили слух (бо дуже часто відношенням є приховати) можуть попросити про допоміжний пристрій для прослуховування, або приєднатися до списку розсилки повідомлень про наступні поїздки з урахуванням їхніх потреб.

9.3.2

Навіть якщо ви глуха людина, інші відвідувачі отримують вигоду з того, що музеї стають все більш доступними для глухих. Наприклад, наявність субтитрів корисна в галасливій обстановці або це допомога людям, які не знають мови дуже добре. Таким же чином, люди, які не використовують мову жестів ще мають вигоду з візуального опису, котрий здійснюється на мові жестів, наприклад, шляхом опису складних моделей.

9.3.3

Відвідувачі музею також можуть скористатися бачачи позитивні моделі глухих в інтелектуальній сфері. Це показує, що глухі люди можуть "йти в ногу" з вимогливими інтелектуальними середовищами, і, таким чином, пропонують збільшити соціальну рівність.

9.3.4

Питання спадщини глухих є предметом інтересу для широкої аудиторії, що уможлиблює новий погляд на іноді відомі твори мистецтва, події в рамках Liberty Festival в Національній галереї в Лондоні завжди дуже популярні для більш широкої аудиторії.

9.3.5

Це рекламує музей в позитивному світлі, не тільки серед людей з порушеннями слуху, але й в усьому світі. В ході заходу в одному з лондонських музеїв, американський гість був настільки вражений, бачачи захід, організований спеціально для глухих мусульманських жінок (багато з них не говорять англійською мовою в якості першої мови, або навіть BSL в якості першої мови жестів), що заявив, що захід був для нього основним моментом всього візиту.

9.3.6

Тому можна відзначити, що забезпечення доступності для глухих є взаємно корисним досвідом.

9.4 Основні рекомендації:

9.4.1

Різноманітність подій і методів комунікації є ключовим як для залучення різноманітних груп глухих людей і будови лояльності до своїх клієнтів. З самого початку, слід включити такі групи в життя музею в тій мірі, наскільки це можливо.

9.4.2

Таким чином, було б корисно, щоб також забезпечити більше одного методу надання допомоги людям з ослабленим слухом під час кожної події, такі, як заохочення спілкування (мова жестів / ліпспікінг / фоножести) + тези або пристрої, які підтримують слух, такі як петля + тези.

9.4.3

Прості, недорогі методи, такі як хороші знаки, резюме та стенограми, можуть доповнювати більш дорогу адаптацію для глухих і слабочуючих, що вимагає великих фінансових ресурсів - таких, як петля і транскрипції промови в текст.

9.4.4

Навчання та безперервний професійний розвиток усіх сторін - музейних педагогів, глухих викладачів і співробітників, щоб підтримують спілкування - це ключ до вирішення різних питань і адаптації програми до конкретних потреб місця і типу аудиторії.

9.4.5

Правильно і ретельно спрямована реклама, а також використання соціальних мереж для всіх груп глухих людей поверне ці інвестиції за рахунок залучення більшої кількості відвідувачів.

9.4.6

Переконайтеся, що все придбане обладнання таке як петлі, аудіо-гіди, планшети і т.д., регулярно перевіряються, тому що немає нічого більш жахливого для глухих відвідувачів, як непрацююче обладнання. Нехай обладнання не збирає пил!

9.4.7

Слід використовувати якомога більше присутності глухих гідів - слід залучати їх і створювати веб-кліпи і лексикон мови жестів і ресурсів, а також лекцій та екскурсій.

9.5 Заключні зауваження

9.5.1

Автор цієї публікації бере участь у створенні та плануванні заходів для глухих з 1990 року. Таким чином, була можливість спостерігати не тільки як ростуть глухі адресати, а й, як дозрівають. Ті дозріваючі адресати пройшли різні етапи, починаючи від групи глядачів, що часто складалась з однієї глухої людини, що використовувала мову жестів, одного слабочуючого і однієї особи без вад слуху, щоб потім дійти до ста і більше осіб в деяких місцях, таких, як Tate Modern. Лекції та екскурсії для глухих і слабочуючих в даний час складають "частину культури глухих".

9.5.2

Крім того, лекції для глухих глядачів з їх комунікаційними потребами приносять користь усіх, не тільки у новій перспективі, але в створенні нового виду мистецтва з візуальним характером, яке тримає, чарує і надихає як глядача, так і людей, котрі займаються мистецтвом професійно.

Словник термінів:

співробітник доступу: освітній співробітник, відповідальний за організацію занять для груп людей в складній соціальній ситуації (неповносправні, літні люди, етнічні меншини, люди з низькими доходами)

аудіовізуальний: виставки або установки, що містять відео або аудіо матеріали, або ж те і інше (наприклад, "телефони", що представляють аудіо історію, фільми)

Британська мова жестів: мова жестів Британії і Північної Ірландії, на побутовому рівні відома як BSL, що є відповідником польської мови жестів (PJM)

BSL: аббревіатура до Британської мови жестів

безперервний професійний розвиток: постійне професійне і академічне навчання

CPD: визнана аббревіатура OFD постійного професійного розвитку

cued speech: британський еквівалент фоножестів, але не використовується в контексті галерей і музеїв, якщо вони не супроводжуються lipspeaking

глухий:

1. описує помірну, важку або глибоку втрату слуху, незалежно від способу спілкування. Слід розуміти, що термін рідко відноситься до повної втрати слуху і що широке коло людей може бути описане як глухі.

2. У соціальному сенсі, відноситься до людей, які втратили слух, але спілкуються усно через освіту і походження, і не використовують або не ідентифікують себе з мовою жестів і культурою глухих. Це, як правило, пов'язане з втратою слуху після оволодіння мовними навичками.

Глухий: (з великої "Г") термін, що використовується для позначення відношення мови жестів і культури глухих і взагалі, але не виключно, пов'язаний з втратою слуху до оволодіння навичками мовлення, або вродженого недослуху

Культура глухих: базується в основному на використанні мови жестів і приналежністю до шкіл та асоціацій для глухих.

глухонезрячий: термін для опису втрати двох відчуттів, які можуть мати причину генетичну або бути пов'язані з втратою з віком. Він може відноситись більшою мірою до втрати слуху ніж зору, або навпаки оглухий: людина, яка втратила слух після оволодіння мовними навичками (а не глухий від народження)

веденні глухими людьми: веденні глухими людьми, незалежно від ступеня втрати слуху або вибраного способу зв'язку

пальцевий алфавіт: демонстрація літер жестами

приглухуватий: втрата слуху від легкої до помірної форми, що може вимагати носіння слухових апаратів; такі люди зазвичай вважають за краще усне спілкування (мова, читання по губам)

людина з пошкодженнями слуху: загальний термін втрати слуху по всьому спектру, що включає як незначну втрату слуху (недослух) і глибоку втрату слуху (глухість)

спадщина: всі матеріальні та нематеріальні активи, що беруть участь в передачі культури, часто використовується у стосунку, але не обмежуються до історичного середовища. Воно включає в себе мистецтво, культуру, мову, музеї та інші культурні заходи, а також історичне середовище.

історичне середовище: всі аспекти культурної спадщини, які залишили матеріальні сліди в історичному середовищі, такі як археологія, архітектура, історичні пам'ятки

навчання впродовж усього життя: включає в себе як формальну освіту (наприклад, вечірні заняття та університетські програми на різних рівнях) і неформальну, у тому числі діяльність музеїв

читання по губам: розпізнавання мови через спостереження за ротом мовця (та інші контекстні елементи, такі як вираз обличчя, мова тіла). Британським відповідником є lipreading в той час як американський speechreading

ліпспікер: навчений перекладач, який повторює мову без використання голосу, але з ясною мовою для глухих, які воліють читання по губам. Ліпспікер може працювати тільки з візерунками мови або посилити їх за допомогою cued speech (фоножестами), пальцевого алфавіту або простої мови жестів. У Сполучених Штатах така людина називається усний перекладача однак lipspeaking окреслює усні інтерпретації.

петля: допоміжний пристрій для покращення слуху (постійно встановлений чи портативний), що дозволяє глухим людям чути лише говорючих людей без фонового шуму шляхом перемикання слухового апарату або кохлеарного імпланту на конкретну установку.

спектр: заходи, які включають в себе середовища людей, які не є класичним приклад відвідувачів музеїв, наприклад, люди з низькими доходами, етнічні меншини, люди з обмеженими можливостями.

palm pilot: ручний аудіогід, що дозволяє відвідувачам вибрати і дізнатися більше про предмети, що представляють інтерес для них у своєму власному темпі. Він має можливість субтитрів та мови жестів для глухих користувачів.

placement [розміщення]: граматична особливість мови жестів, що передає просторові відносини всередині одного символу або групи символів (які вимагають використання прийменників, постпозицій і кількох ключових слів, які виражають відносини в розмовній мові)

незалежний візит: незалежна візит без гіда, який може здійснити самостійно або до або після заняття з гідом (формальна лекція, екскурсії тощо)

видимість: безперешкодний вид на гіда та / або осіб, що полегшують спілкування, а також видимість об'єктів для глухих відвідувачів

перекладач мови жестів: людина, яка переводить як повністю граматичною мовою жестів (BSL / PJM), а використовуючи ті ж символи в граматичній структурі рідної розмовної мови (SSE / SJM) або у вигляді посередника між одним та іншим.

sign supported English: мова жестів, що використовується в порядку слів англійською мовою; Це британський еквівалент системи мови і знака (SJM). В англійській мові він відомий як SEE (Signed Exact English).

SLI: стандартна аббревіатура для сурдоперекладача (sign language interpreter)

SSE: стандартна аббревіатура для sign supported English, або культурну еквівалент SJM або американського SEE.

транскрипція мови в текст: дослівне списання мовленнєвого акту, зроблене кваліфікованим працівником і відображення на екрані, так що глухі люди можуть слідувати за рефератами і брати участь в обговоренні. Високошвидкісна запис може передати усне мовлення з мінімальною затримкою, що призводить до ефективних субтитрів в реальному часі. Цей процес також може бути використаний для створення заміток для глухих, які не в змозі скласти самостійно (тому що вони дивляться на те, що вони пишуть, вони не можуть відслідковувати подальших розмов).

створюються користувачами: матеріали, створені користувачами ресурсу, в даному випадку, учасниками курсу

читач: усний переклад зроблений з мови жестів на розмовну мову

Бібліографія і джерела

Atkinson, Rebecca, 2012a: "BSL multimedia tours at SS Great Britain", Museum Practice, Museums Association, London, тільки у вигляді онлайн-доступу на <http://www.museumsassociation.org/museum-practice/deaf-and-hard-of-hearing-visitors/15022012/bsl-multimedia-tour-ss-great-britain> (потрібна реєстрація)

Atkinson, Rebecca, 2012b: "BSL talks and tours", Museum Practice, Museums Association, London, тільки у вигляді онлайн-доступу на <http://www.museumsassociation.org/museum-practice/deaf-and-hard-of-hearing-visitors/16022012-deaf-led-talks-tours> (потрібна реєстрація)

Atkinson, Rebecca, 2012c: "Deaf Visitors: physical accessibility checklist", Museum Practice, Museums Association, London, тільки у вигляді онлайн-доступу на <http://www.museumsassociation.org/museum-practice/deaf-and-hard-of-hearing-visitors/15022012-physical-access-checklist> (потрібна реєстрація)

Atkinson, Rebecca, 2012d: "Subtitles for visitors with hearing loss", Museum Practice, Museums Association, London, тільки у вигляді онлайн-доступу на <http://www.museumsassociation.org/museum-practice/deaf-and-hard-of-hearing-visitors/15022012-subtitles-hard-of-hearing-visitors> (потрібна реєстрація)

Bartholomew, Joanne, 2012: "The Thackray Museum, Leeds", Museum Practice, Museums Association, London, тільки у вигляді онлайн-доступу на <http://www.museumsassociation.org/museum-practice/your-case-studies-of-work-with-deaf-visitors/15022012-thackray-museum> (потрібна реєстрація)

Управління уповноваженого Уряду з питань неповносправних, 2011: Інформація та Демографія, <http://www.niepelnosprawni.gov.pl/niepelnosprawnosc-w-liczbach-/dane-demograficzne/informacje-i-dane-demograficzne/>

Bradshaw, Jo, 2012: "Signing Art at Tate", Museum Practice, Museums Association, London, тільки у вигляді онлайн-доступу на <http://www.museumsassociation.org/museum-practice/deaf-and-hard-of-hearing-visitors/15022012-signing-art-at-tate> (потрібна реєстрація)

Callow, Laraine, 2001: Access for deaf people to museums & galleries: a review of good practice in London, Deafworks, London (по-англійськи)

Cant, Serena, (DeafLinguist), 2013: The Eternal City: A discussion of museum access in Rome, доступне на <http://deaflinguist.wordpress.com/2013/08/03/the-eternal-city/>

Derycke, Béatrice, 1994: "Deaf guides in French museums", Museum International, XLVI, 4, s. 48-50, скачати безкоштовно на англійській, французькій, російській та іспанській мовах з архіву Museum International http://portal.unesco.org/culture/en/ev.php-URL_ID=2356&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

English Heritage, 2011: Access Guide, English Heritage, London, для безкоштовного завантаження на <http://www.english-heritage.org.uk/publications/access-guide/access-guide-2011.pdf>

English Heritage, 2012a: Easy Access to Historic Buildings, English Heritage, для безкоштовного завантаження на <https://www.english-heritage.org.uk/publications/easy-access-to-historic-buildings/easy-access-historic-buildings2012.pdf>

English Heritage, 2012b: Disability in Time and Place, сайт English Heritage, доступне на <http://www.english-heritage.org.uk/discover/people-and-places/disability-history/> Текст повністю перекладений на британську мову жестів і має субтитри; від дає уявлення про історію та спадщину неповносправності і включає також глухих людей

English Heritage, 2013: Easy Access to Historic Landscapes, English Heritage, London, для безкоштовного завантаження на <http://www.english-heritage.org.uk/publications/easy-access-historic-landscapes/easy-access-historic-landscapes-2013.pdf>

Istituto Leonarda Vaccari, 2009: La vie dell'arte attraverso le emozioni, сайт, http://www.leonardavaccari.it/internal.asp?cat_id=55333&category_name=Le%20vie%20dell%20arte%20attraverso%20le%20emozioni

Metropolitan Museum of Art, без дати, <http://www.metmuseum.org/events/programs/programs-for-visitors-with-disabilities/visitors-who-are-deaf>

Metropolitan Museum of Art, без дати, <http://www.metmuseum.org/events/programs/programs-for-visitors-with-disabilities/visitors-with-hearing-loss>

Mullberg, Colin, 2012: "V&A, London", Museum Practice, Museums Association, London, <http://www.museumsassociation.org/museum-practice/your-case-studies-of-work-with-deaf-visitors/15022012-v-and-a> (потрібна реєстрація)

Museums Association, 2012: "Opening up museums to deaf visitors", Museum Practice, February 2012, Спеціальний випуск, доступний в Інтернеті англійською мовою - потрібна реєстрація. (Посилання на різні статті під ім'ям автора перераховані вище, щоб проілюструвати підняті питання і надати корисне зведення останнього передового досвіду та інновацій.)

Stagetext, 2014, Live speech-to-text in museums and galleries, <http://www.stagetext.org/about-stagetext/live-speech-to-text-in-museums-and-galleries>

Tate Modern, 2011 (ostatnia data dostępności): BSL Glossary, в архіві за адресою <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20120203094030/http://www.tate.org.uk/collections/glossary/bsl-definition.jsp?entryId=9&setBandwidth=hb>

Turner, Richard, 2013: Propaganda, Power, and Persuasion, Innovative speech-to-text tour <http://turnerrichard7.wordpress.com/2013/09/05/propaganda-power-persuasion-innovative-remote-speech-to-text-tour/>

Джерела і контакти:

Асоціація перекладачів польського мови жестів www.stpjm.org.pl

Корисні розділи, що стосуються роботи сурдоперекладачів:

Як наймати перекладачів?

Як працювати з перекладачем?

www.muzeum.stalowawola.pl